

UKULI N:O 11
Syyskuu 1977

Turun Lintutieteellinen Yhdistys r.y.

Toimituskunta: Veijo Peltola, Rita Walldén

Kansi: Anneli Lehtinen, Rita Walldén

Piirroksat: Anneli Lehtinen

Sisällys:

Karhu H. & Peltola V. & Pönni R.: Tätä mieltä - ornitologi 1976.....	3
Rantaruoho: Havaintoja maailman rajoista.....	39
Lehto H. & Pönni R.: Sadesään muutontarkkailua Turun seudulla 24.4.1977.....	42
Pönni R.: Kenttäyhenteiden käyttö tekstissä.....	46
Pönni R.: Suosituksia kenttähavaintojen merkitsemiseksi....	48
Saarella sattunutta.....	54

Turun yliopiston offsetpaino 1977

TA IN MEMORIAM

Tiedon Antajan taru loppui yhdistyksemme toukokuun kokouksessa. Ornitologi-piireissä käsitteeksi muodostunut TA joutui jo elinaikanaan käsittämättömän vihan ja parjauksen kohteeksi; viimeiset vaiheet olivat kunniakkaalle lehdellemme suorastaan alentavia: TA:n nimi muutettiin ennennäkemättömän sekavan äänestysmenettelyn jälkeen.

Ymmärtämättömien ihmisten välinpitämättömyys perinteisiä arvoja kohtaan on tunnettua, mutta ornitologiien vastaavaa ei helposti käsitä. Toivottavasti vuosikaudet TA:n nimen muuttamista puuhailleet ornitologiystävämme nyt vihdoinkin kiinnostuvat lehden sisällön kehityksestä ja monipuolistamisesta.

Uusi toimituskunta puhaltanee Ukuliin uutta vauhtia, siispä menestystä uudelle lehdellemme.

Elokuun hallojen aikaan 1977

VIP

HUN VINDOIKIN.... OHNOM VAI TÄNNÖSTÄ
HE HEE NO EI PÄ NÄÄVILTÄ NÄYTTÄ

TÄTÄ MIELTÄ - ORNITOLOGI 1976

Heikki Karhu & Veijo Peltola & Raine Pönni

Jekaiselle Turun Limtutieteellisen Yhdistyksen jäsenelle postitettiin jäsentiedotteen 2/1976 mukana hallituksen kasaama kysely jäsenen teiveistä ja mielipiteistä. Tarkoituksena oli antaa kaikille tilaisuus riittäväällä miettimisajalla sanoa sanottavansa TLY:stä ja sen toimista ilman julkisuuden kiroja. Tilaisuutta myös käytettiin.

Jeskaan esitetyt asiat eivät yleensä ole osoitettuja koke jäsenistölle, vaan TLY:n hallitukselle, pidämme tarpeellisena mahdollisimman perusteellista kirjeitusten julkaisemista, sillä:

- Kun julkaistaan kaikki kirjeitettu, elimineituu toimituksen mahdollisuus antaa tietty kuva vastauksia valikoimalla.
- Jäsenillä on parempi mahdollisuus seurata, miten heidän mielipiteensä vaikuttavat hallituksen päätöksiin.
- Keskaan ei tiedä, kuka seuraavana vuonna hallituksessa istuu. Hallituksen uusi jäsen tuntee elonsa varmasti mukavammaksi, kun on jäsenten mielipiteistä muutakin tietoa kuin omat häilyvät arviot. Tiedon Antajan sivuilta nuo tiedot ovat kätevimmin saatavissa.
- TLY:läiset ovat kevin vastahakoisia esittämään mielipiteitään. Kun niitä nyt kerrankin saatiin, ei ole syytä jättää näitä rariteetteja keidenkään yksityisemaisuudeksi. Toivottavasti kyseessä on vasta eräänlainen siemenvilja.

1976-08-31

1. Yleistä vastanneista

Kesäkuun 1976 loppuun mennessä utelulomakkeita eli palautettu 53 kpl, joista 3:sta puuttui jekin sivu. Määrä on noin 22% TLY:n jäsenmäärästä, kun lasketaan vuoden alimman noteerauksen mukaan. Eipä keuhkista, mutta onneksi vastaukset ovat verraten laadukkaita.

Viisi vastaajaa ei suostunut ilmoittamaan ikäänsä täsmällisesti. Ne 48 muuta jakautuivat ikäluokkiin näin:

15 - 20 v	21 - 24 v	25 v tai yli
14	19	15

Vastaajien keski-ikäsi laskettiin 23.19 vuotta.

Asuikunnan katsoi intiimiksi kolme henkilöä, lopuista 74% asui Turun kaupungin alueella. Kun TLY:n senhetkisestä jäsenistöstä asui Turussa 75%, voitaneen tädeta utelumenetelmän olleen tässä suhteessa puoluecten.

Udelluista 44 väitti itseään ureoksi, kaksi oli epävarmeja, jeten naaraita jää 7. Olikin yllätys, sillä TLY:n naispuolisten jäsenten vastaamisprezentti on 44 miespuolisten jäädessä 19% :in. Tykkääme tytöistä!

Ehkäpä psykologeja kiinnestaa sellainen pikkuseikka, että omalla nimellä vastasi 19 ermitologia. Tämä aiheutti menistustekninen lipsahdus, joka jätti viimeiset kysyaykset samalle lehdelle vastaajan nimen ja eseitteen kanssa. Täysin arvailtavaksi jää, vaikuttike lipsahdus jetenkin vastausten määrään.

(Myöhään saapunut vastauskaavake n:o 54 diskattiin; täyttelijä tesin kirjoitustaitainen, mutta rastimissueritukset kaatopaikkaluokkaa. Eipä ihme; ilmoittihan ko. "irtsaari" mieliretkiympäristökseen kaatopaikat. Puhtaaksikirjoitusvaiheessa on tämä 30 vuotiaan sukupuelettemän (kaksineuveisen?) rengastajan mielipiteitä ujutettu muiden sekaan, jos tilaa on löytynyt. Vastaa: RP.)

2. Ornitologia omakuva

Utelulomakkeessa neljä kysymystä pyrki kartoittamaan nykyisen ornitologipalvelun itsenäistä toimintaa. Toimintaa tosiaan riittää, jos retkeilyaktiivisuutta kuvaava taulukko veidaan yleistää koke jäsenistööm:

Linturetkillä ilmoitti käyvän

	kerran viikossa	harvemmin kuin kerran viikossa	useammin kuin kerran viikossa
talvella	21	22	9
kevällä	10	4	38
kesällä	15	13	24
sykyyllä	17	13	22

Paljon siis liikutaan, mutta miten? Vastaajien oma arvio liikkumiskeinoistaan on seuraava:

Retkillä käyttämäni kulkuneuvo tärkeysjärjestyksessä on

	1	2	3	4	5	6
pelkupyörä	23	10	6	4	-	-
oma moottoriajoneuvo	19	4	3	1	-	1
omat jalat	8	19	17	6	-	-
kaverin moottoriajon.	5	9	13	4	3	-
julkiset kulkuneuvot	2	4	4	1	2	-
vene (seutu-,purje- jne)-	3	2	8	2	-	-
sukset	-	-	1	-	1	-
petkukelkka	-	-	-	-	-	1
helikopteri	-	-	-	-	-	1

Tässä välissä täytynee huomauttaa, että vastausten tulkitseminen on usein varsinaista filosofeformista, jopa rastimistehtävissäkin. Jos löytyy mystiseltä vaikuttavia yksityiskohtia, sopii muistaa, ettei TLY:n hallituksessa tätämykyä ole yhtään filosofia. Samasta syystä on joku asiallinen kommentti saattanut joutua huulien joukkeon tai päinvastoin, mutta kaikki on pyritty saamaan mukaan. Vastaajilla puolestaan lienee ollut tulkitsemisvaikeuksia kysymyksessä, joka utelee bioteoppi mielityksiä. Riippuuhun mukavin ympäristö ratkaisevasti vuodenaajasta, ainakin useimpien kohdalla. Tämä lieneekin utelua ainoa pahempi lapsus.

Ilmeisesti suurin osa eli tajuaanut retkeily-ympäristö-
kysymyksen tarkoittavan kevättä tai kesää, koskapa siihen
vastattiin näin:

retkeily-ympäristöjeni suosituimmuusjärjestys on

	1	2	3	4	5
mettä	12	6	14	16	-
suo	4	10	16	12	2
järvet/lahdet	13	22	11	4	-
saaristo	30	11	3	7	-

Lisäksi retkeilyä väitetään harrastettavan runsaasti mm.
Heviloikeudenkadulla, rantalietteilillä, pelloilla, tulva-
niityillä, kaatopaikoilla, stajauskaltseilla, tunturi-
lapissa, luonnontilaisilla alueilla, pinnapaikoilla ja
joku on mieltynyt erityisesti metsäareunaan.

Kiikari on ornitologin varsin keuhkokuumeenmerkki, sanotaan.
Ainakin jokainen udelluista omistaa kiikarin, jotkut jopa
useampia. Kiikarin suurennuskertoimenä on monenlaista:

suurennus x	7	8	10	12	16
määrä	19	7	24	8	1

Vastanneista omistaa kaukeputken vain neljätoista, mutta
järjestelmäkameraa käyttää peräti 35. Luulis löytyvän dioja.
Yksi henkilö ilmoitti omistavansa myös kaitafilmikameran ja
erällä on mikroskooppi pieniä lintuja varten.

Utelukaavakkeita lukeva saa sellaisen kuvan, että tämän
vuosikymmenen ornitologeja repii vakava periaatteellinen
kiista kahteen leiriin, jotka ovat: bengarit eli pinnan-
metsästäjät ja toisaalla noisen vastustajat. Niin tai näin,
niin elikset oli laskenut 41 ja vuodenpinnaatkin 23. Pari
eli laskeskellut pelkästään vuodenpinnoja. Asiaa saattaa
valaista tarkastelu ikäryhmittäin, joskin yhtähyvin
seuraava taulukko saattaa olla aivan harhaanjohtavakin:

on laskenut	15 - 20 v	21 - 24 v	25 v tai yli
vuodenpinnaat	43 %	20 %	69 %

3. Tätä mieltä yhdistyksen kokouksista

TTY:n toiminnan runkona ovat elleet kokoukset, joissa on
päädetty yhdistyksen toiminnasta ja kuunneltu esitelmiä.
Jokainen kokous vaatii paljon työtä, joten niiden määrä
pyritään sovittamaan mahdollisimman sopivaksi. Jäsenten
teivemat kokoustiheydet jakaantuivat seuraavasti:

kahdesti kuussa	1	joka toinen kuukausi	7
kerran kuussa	42	harvemmin	1

Teiveet vastannevat nykyistä käytäntöä ja mahdollisuuksia.
Kokousohjelmassa pääosana on tavallisesti ollut jokin
esitelmiä. Ohjelmasta ovat jotkut muriseetkin aikoinaan:
pitäisi saada vaihtelua. Utelutuleksista laadittu murina-
taulukko on kuitenkin kesyypuoleinen: kokouksen ohjelmaan

teivei	enemmän	vähemmän	kuten nytkin
esitelmiä	4	3	43
havaintoja	24	5	19
elokuvia	38	-	9
diaseityksiä	33	1	15
retkikertomuksia	27	6	15
projektien väliaikatioteja	23	8	16
harrastuskilpailuja	14	7	20
keskustelua	23	6	17

Lisäksi toivottiin: projektien lopullisia tuleksia,
leppoisaa huolenheittoa, ympäristönsuojeluteimintaan
aktiivisia esityksiä, enemmän välihuomautuksia, vähemmän
runonlausuntaa, keskustelua toiminnan muodoista ja harras-
tuksen tulevaisuudesta, sivuääniä, kannanottoja ajankohtai-
siin luonnonsuojeluongelmiin, kontakteja toispaikkakunta-
laisiin, kyselytuntia, esitelmiä lyhyempiä katsauksia,
alustuksia sekä hieman vähemmän asiattomia huomautuksia
lehteriltä, mikä ei kuuluu kuitenkaan keske yleishumeris-
tisia herjeja.

Yhdistyksen kokousten antiin vaikuttaa ratkaisevasti esitelmän aihe. Ei siis ihme, että toivomuksia esitelmän aiheeksi on esitetty runsaasti. Yleisluenteisempiakin kommentteja oli joukossa:

- Ilman dia-, elokuva- tai muuta kuvallista esitystä en halua kuulla esitelmiä lainkaan.
- Esim. jonkinlainen yhteenvedo Järven havainneista ja muustakin kautta aikeiden, Tai Turun seudulta vuosien kuluessa, ei välttämättä linnuista, esim. Kaikusalo oli loistava!
- Lintumiehen olisi hyvä tietää maankäytön suunnittelusta yms. kysymyksistä ja hankkeista oman maakunnan puitteissa ainakin la-vaarausten osalta.

Täsmällisemmin yksilöidyt toiveet olivat nämä:

- Petolintujen määrittäminen (Lasse Laine), ehdotti 3.
- Varsinais-Suomen petolintutilanne ym. tähän liittyvä.
- Petolintutilanne Turun seudulla.
- Muuttehaukka-, valkoselkätikka- ym. tilanteet.
- Linnut ja kaupungistuminen, ehdotti 2 jäsentä.
- Lintujen sopeutuminen ihmiseen. Linnusten muuttaminen ihmisen vaikutuksesta Suomessa.
- Miten parannaan itseni itsesugestioidelta.
- Ornitelegi luonnonsuojelijana.
- Lintujen liikennemuuttelu (Osme Kivivuori), ehdotti 2.
- Lintujen preparointi ja säilyttäminen, ehdotti 2 jäsentä.
- Saattu ja Reka ilman valepetrelia Jurmessa.
- Puurijärven vesi- ja rantalinnusto -75 (Lehikoinen).
- Äyräpään lintujärven nykytilanne.
- Miten saada ei vulgaarisosiaalista kontaktia yhdistyksen jäseniin.
- Ahvenanmaan linnusto (J. Hakala).
- Linnusto Turun seudulla 60-luvun vaihteessa (H. Hilke).
- Hankoniemi retkellyskohteena (E. Tarpenen).
- Halikonlahti läpimuuttopaikkana (J. Karhumäki).
- Linturetki Espanjaan (H. Karhu, J. Laine, O. Arjamaa).
- Perkkala - stajarin unelmapaikka (Tennilä).
- Järven pesivä linnusto (E. Lehikoinen, V. Vänskä).

- Ruissalon linnut (R. Tenevuo, E. Lehikoinen)
- Riistalintukantojen nykytilanne.
- Suomen linnustossa tapahtumassa olevat muutokset.
- Lintukantojen ym. kehityksestä Järven havaintojen pohjalta.
- Eri lintuasemien lähempi esittely.
- Esitys sellaisen lintuaseman toiminnasta, joka tuettaa tuloksia. Esim. Täkerä Ruotsissa.
- Laitilan "Lintuaseman" toimintakertomus vuosien varrelta.
- Varpuslintujen iänmääritys.
- Kahlaajien iänmääritys maastossa ja kädessä (Lehikoinen).
- Metalliesineiden kiiltävyyden vaikutus harakan varastelunhaluun.
- Ornitologian kyberneettinen metodologia (Olli Järvinen tai Martti Soikkeli).
- Lintujen muutto (arktika).
- Varsinais-Suomen muuttoreitit.
- Rotkerakkelin sielunelämä.
- Talviruokinnan vaikutus kotkakantoihin.
- Sulkasate.
- Lintuvalekuvaus.
- Rantakanojen loiset.
- Linnusto ennen ja jälkeen pinnaappaiden (T. Nurmi).
- Miten kehitän itseäni pinnamieheksi (K. Mikkela).
- Järven synty TLY:n lintuasemaksi (O. Kivivuori).
- Ulkosaaristorengastus (J. Virtanen).
- Turun Lintumiehet ry:n perustaminen ja ekat kokoukset.
- Rakettiverkon käyttö lintujen pyynnissä (V. Vänskä).
- Sikamaisesti käyttäytyvä, päissään oleva lintumies retkellä.
- Edellisen hallituksen vaali.

Kuten näkyy, vaatisivat monetkin ehdotukset ensin tutkimuksia, joko maastossa tai kirjoituspöydän ääressä. Tulipahan tutkimusideoita. Niin että siitä vaan ...

Yhdistyksen kesäpäivät poikkeavat "luentosalikokouksista" menellakin tapaa. On aikaa, on tilaa ja on lintujakin. Ilmeisesti joskus on otettu liikaa vapauksia, koska kesäpäiviä vastustavat esittävät seuraavanlaisia perusteluja:

- " joukossa tyhmyys tiivistyy "
- " ryypätään ja poltetaan tupakkia "
- " miksiöhän ? "
- " im vino veritas " (suom. viinissä on totuus, toim.huem.)
- " aikaa on ilmeisesti liian vähän kunnem retkeilyyn, eikä perukka kokonaisuudessaan jaksa mukautua ohjelmaan "

Kesäpäiviä piti kuitenkin turhia vain 12 henkeä, kun 32 arveli ne tarpeellisiksi. Mielipiteettömiä löytyi 9. Jotkut sanoivat, että kesäpäivät ovat tarpeettomia, koska he itse eivät käy Laitilan asemalla. Tähän on huomautettava, että kekeontua voidaan tarpeen vaatiessa muuallakin.

Kesäpäiviä puoltavien lausunnot ovat hyvin suoraviivaisia:

- " syntyisi keskustelua "
- " mahdollisuus järjestää korkeatasoista, liitumiehiä sivistävää ohjelmaa, kumhan perukat tulisivat mukaan "
- " kesätauke toiminnassa (TLY:n) on muuten pitkäkö "
- " mäkis perukkaa kesälläkin "
- " perukka kerran taas kekeentuu yhteen ja samalla tulee monenlaista juttelua jopa hyödyllisistä asioista "
- " kesällä ei ole muuta yhteistä toimintaa "
- " yhdessäole lisääntyy "
- " tutustuu paremmin toisiin alan harrastajiin "
- " luevat henkeä "
- " on mukava tavata kollegoja myös kesällä "
- " ainoa virallinen tilaisuus pohtia asioita epävirallisesti "
- " voidaan muuttaakin niin että kiinnostavat "
- " ne yhdistävät jäseniä "

Kesäpäivien raamit poikkeavat niin ratkaisevasti tavallisen kokouksen puitteista, ettei yhdistyksen kokouksesta esitettyjä ajatuksia uskalla suoraan heittää kesähelteeseen. Siksi udeltiin ideoita kesäpäivien kehittämiseksi, tulokset:

Toiveisia kesäpäivien ohjelmaan numerojärjestyksessä

	1	2	3	4
esitelmiä	6	15	16	3
yhdessäolea	18	12	4	3
retkiä	24	12	6	1
muuta	2	1	10	2

"minkäköhämäläistä toi tarkoittaa ??!", hämmästeli eräs tyttö yhdessäolon kohdalla. Olisipa vain tyttö kertonut, millaisesta pitää, niin voisimme kertoa, että juuri sellaista yhdessäolea kysymys tarkoittaa.

Parhaaksi kesäpäiväohjelmaksi mainostettiin näitä:

- lyhyet tarinat
- erilaiset pelit ja kisat
- lepetus
- diaesitykset, hupiohjelma
- yhdistetty suunnistus-, pellehyppy- ja käpyämiskilpailu
- Branta-muuton seuraaminen
- urheilu (enemmän pulleja)
- jalkapallo + tikanheite + muut urheilulajit (ei kaljanjuonti)
- urheilu, valokuvaus
- kiipeilykilpailu
- kyllä sen arvaa
- tutkimukset
- sepivät kilpailut
- voisi organisoida jonkin hyödyllisen tempauksen
- paneelikeskustelu.

4. Tätä mieltä opintotoiminnasta

Oikeastaan utelun synnytti tarve tuntea jäsenistön toiveita ornitologisten lisäopintojen suhteen. Uteluvastauksista voidaan päätellä, että hyväksään opintoaihe ei vielä takaa laajaa esanottoa. Pikenminkin takeeksi kävisi tilaisuuksien järjestäminen sellaiseen aikaan ja sellaisessa paikassa, että ne sopivat hyvin monien aikatauluihin. Näillä eväillä teivei epastusta

rengastuksesta	21
mittausmenetelmistä	12
petolintujen paikasten määrityksessä	8
Jurmon kaavakkeen täytössä	4
"vaikeiden" lajien tunnistamisessa (määrittämisessä)	32

Eräs vastaaja ilmaitti mielipiteensä, että vainaja tunnistetaan, mutta lintu määritetään. Kannatetaan. Siis tunnistus lajilleen tai rodulleen on määrittäminen, mutta yksilön tunnistus esim. renkaan numerosta onkin tunnistus, eletäänne. Suomen kielessähän meita hienouksia riittää!

Peräti 11 paperia leisti kysymyksen kymmenen kohdalla puhtaansinisenä, mikä on tulkittava siten, että he eivät osallistuisi minkäänlaiseen opintotoimintaan. Toiset taas haluavat lisää, aiheena:

- kahlaajien iänmäärittäminen
- varpuslintujen iänmäärittäminen
- erilaiset tutkimusmenetelmät
- Jurmon kielen kurssi
- preparointi (toivei 2)
- äänten matkiminen
- mistä saada halvalla hyvä järjestelmäkamera
- lintujen merkitys luonnon kiertokulussa
- mielenseitustusten organisointi
- takseerausmenetelmät
- miten kunnan rengastaja menipuelistaa ravintolaan autiolla lintuasemasaarella.

5. Tätä mieltä retkistä ja leireistä

Yhdistys on pyrkinyt järjestämään vuosittain pari retkeä jäsenilleen. Tästä on 24 sitä mieltä, että se on sopivasti, 27 haluaisi enemmän, eikä yksikään vähempää. Joku toteaa, että retkiä on järjestetty sopivan usein, mutta harkitsematteisiin kohteisiin.

Sopivan kohteen valitsemiseksi kysyttiinkin jäsenten toiveita retkiympäristön suhteen. Mukaan lähtisi metsään 3, seille 10, järville/lahdille 18 ja saaristoon 30. Kelme ei lähtisi mihinkään.

Opintotoiminnan kannalta äärimmäisen arvokas olisi sopivanmittainen leiri. Ornitologileiri pystyisi sitäpaitsi suorittamaan mahtaviakin kartteitus- sun muita tutkimuksia. Vastaajista 19 ilmoittaa suoraan, että ei lähtöä mihinkään. Useimmat myönteisestikin suhtautuvat hivenen epäilevät jeske sopivaa ajankohtaa löytyisi. Joka tapauksessa TLY:n kesäaikaan järjestämälle leirille olisi lähdössä halutunmuusjärjestyksessä

	1	2	3	4	
Kökar	14	8	4		= 26
Puurijärvi	7	6	8	3	= 24
Hailueto	9	4	2	6	= 21
Yyteri	1	4	4	7	= 16

Muita toiveita:

Ahvenanmaa	4
Lappi	4
Itä-Suomi	1
Huippuvuoret	1
Kustavi	1
Las Marismas	1
Pyhäjärvi	1
Shell	1
Topinojan kp.	1

Tarkempia ehdotuksia Lapista ovat Koillis-Kairan Salamajärvi ja "se alue, johon TLY päättää keskittää havainnointinsa".

6. Tätä mieltä jäsentiedotteesta

TTY:n budjetin menopuolen kaksi suurta ovat lintuasemat ja jäsentiedote. Jäsentiedotteen hinta muodostuu lähinnä posti- maksuista, joita ei millään pystytä kiertämäänkaan. Ainoaksi mahdollisuudeksi pienentää tiedotekuluja jää tiedotteiden määrän vähentäminen nykyisestä noin 10/vuosi -tasosta. Jäseniä ei tällainen ajatus taida miellyttää: 10 haluaa jäsentiedotteita enemmän, vain 2 vähemmän ja loput 39 sanovat saavansa tiedotteita nykyisellään "riittävästi".

Tammikuun 1975 jäsentiedote oli harvinaisen pitkä ja paksu. Silti 46 luki "koke roskan", ja vain 4 vain pääkohdat. Siis ainakaan jokainen tiedote ei päädy suoraan roskakoriin.

Jäsentiedotteen kehittämiseksi annettiin seuraavat vihjeet:

	enemmän	vähemmän
lintuhavaintoja	42	-
kyselyjä	20	12
väliaikatietoja kyselyistä yms.	37	7
tietoja Jurmosta	36	2
uhkauksia, kiristystä	18	16
huumoria	36 ^x	4 ⁺

^xkommentti: "kunhan onnistutaan aiheen vaikeassa valinnassa"

⁺kommentti: "jos taso on sama kuin viimeiset kymmenen vuotta"

Lisäksi teivottiin: jatkokertomuksia (hyviä), runoja, tietoja kaavoituksesta, tietoja ls-hankkeista, radio- ja tv-ohjelmat, väliaikatietoja Pahojoelta, tietoja Laitilasta, kaikenlaisia pikkutiedotuksia, runoja ja näkemystä avartavaa kulttuuria, alan huulihenkeittäjäterminologiaa ja sanontoja, tietoa toimikuntien kekeuksista ja toimista, laajempia katsauksia yhdistyksen eri toiminnoista, tietoja lintutiet. järjestötoiminnasta ja tapahtumista muualla, mitä nyt sylki suuhun tuo, runoja, hiukan muutakin luontoa käsittelevää kuin lintuja, vähemmän runoelma, kyselyjen tarkoituksen selittämistä, jolloin homma kävisi mielekkäämmäksi, runoja, retkillä käyttäytymistä opastavaa tietoa, murhia, seksiä, kuvia, väriä sekä kovat kannet ja paljon enemmän sivuja.

Muuten oltiin jäsentiedotteesta sitä mieltä että

- Yhdistyksen toimihenkilöt ja muut avainhenkilöt, osoitteet ja puhelimet, vireillä olevat projektit, edessä olevat maininnan arvoiset tapahtumapäivämäärät, kyselyjen määrääjat tiiviinä luettelona, jota ajan ja asioiden edetessä muutetaan. Tällainen pysyvä osasto tiedotteen viimeiseksi sivuksi.
- Muuttokaavakkeet yms. vois tulla samalla kotiin, ettei tarttis hakea.
- Kun avaa niitit, sattupi niin, että koko tieto voi mennä harakoille.
- Sen pitäisi jatkuvasti pyrkiä piiskaamaan jäseniä yhteisiin toimintoihin, ts. aktivoida jäseniä.
- OK. Mutta esityslista pykäliseen selvästi kirjeen alkuun.
- Melkoisen asiallinen.
- Karthago olisi hävitettävä.
- Asiallinen.
- Kartagoakaan ei tarttis hävittää.
- Suht'kohta kiva. Jos se sua lohouttaa niin on huonoimpiakin nähty.
- Se pitäisi hävittää.
- Saisi olla pakeumpikin mikäli pudjetti sallii.
- Se on sinänsä mainio ilmiö ja kehittelyn arvoinen. Kannattaa jatkaa. Hyvä, että puoluepoliittisia termejä on vältetty ("teverit"). Yksittäisiä töppäyksiä ei kannata arvestella; ehkä joitakin sanontoja (yleisokokous po. yhdistyksen kokous) ayytä tarkistella. Kaikenkaikkiaan runsaasti plus-pisteitä.
- Parempaan suuntaan ollaan menossa.
- Jäsentiedotteet ovat paikallaan. Useammin saisi postiluukku kolahtaa jäsentiedotteen merkeissä. Sisältökin paikallaan, mitä nyt joku utelu laskee tiedotteen laatua.
- Sen pitäisi antaa virikettä jäsenkeskeiselle toiminnalle ja hyökätä kiivaasti suppeanäköisiä (pinnailijat) jäseniä vastaan ja antaa luonnonsuojelutietoa ja jakaa ekologista näkemystä.
- Se on melko tyydyttävä.

- Menettelee.
- Poliitikka pois.
- Se on paras mitä tämän alan yhdistykset Suomessa ulos-antavat. Pienenä tulevaisuuden haittana on mihin niiden kanssa joutuu. Pitäis hankkia mappi eli kirjeenjärjestäjä. heh-heh.
- Luettavuusaste voisi olla helpompikin ja luentosalin numero olisi kiva olla näkyvissä jo tiedotteessa.
- Saisi olla ilmoitettuna luentosali, jossa yleiskokous pidetään (voidaan varmasti ottaa selville etukäteen).
- On käynyt usein niin, että jonkun toimikunnan kokous tms. on jo ollut, kun tiedote tulee; siis tiedote ajoissa postiin.
- Se on jokseenkin asiannukainen.
- Tulee hiukan kalliiksi, mutta valtiohan sen määrää.
- Menettelee ellei ole aivan tosissaan (lukijakaan).
- Havaintoja pitäisi kertoa enemmän ja tarkka kartta paikasta missä pinna istuu.
- Se on kehittynyt hyvään suuntaan.
- No, kohtalainen.
- Tiukka homma, tiukka homma.
- On aika hyvä.
- Luettavuutta parannettava kehittämällä taittoa.
- Homman harrastus- ja oto.-luonteen huomioiden tulos on ollut hyvä. (Tietääkseni tiedotteen kasaamisesta ainoa palkkio sisältää pelkästään lämmintä kättä.)
- Se on yksi tärkeimmistä TLY:n toimintamiedoista nuoremmille TLY:läisille, joten asiallisuutta.
- Ja Perkele, minä en maksa tästä PENNIKÄÄN.
- Suhteellisen hyvä, nykyään asiallinen.
- Asiallisia, runojen pudettua pois.
- Jokainen kirjoittamaton sivu on osa kasvavaa puuta.

7. Tätä mieltä TLY:n lehdestä

Yhdistyksen oma julkaisu Tiedon Antaja on virallistettu havaintojen, tutkimusten ja ideoiden julkaisukanava. Tä:ssä julkaistu teksti tulee huomattavasti halvemaksi kuin jäsen-tiedoteteksti. Toistaiseksi ei edes ole ollut pelkoa Tä:n paisumisesta yli mahdollisuuksien tai toiveiden, sillä vastaajien mielestä TLY:n lehden pitäisi vuodessa ilmestyä: kerran 2:n mielestä, kahdesti 23:n ja useammin 28:n mielestä. Julkaisutiheys riippuu ratkaisevasti menekistä. Vuosittain lupasi ostaa ainakin yhden numeron 2 henkilöä, kaksi numeroa 17 henkilöä ja enempikin 31. Tämän kohdan jätti tyhjäksi 3. Ostelupauksiin liitettiin usein ehto: "sisällöstä riippuen". Eräs täsmensi vielä: "toivottavasti ei jotain Ornis Pennica-maista kuivakiskoista tiedettä pelkästään, vaan sopivan kevyttä höystettyä tiedolla".

Toinen tavallinen ehto on: "mutta kotiin pitää tulla, hakemaan en lähde". Tämän ajatuksen ilmaisi neljä vastaajaa. Eräs näin: "Eikö Tiedon antajaa voisi myös tilata, niin että esim. täällä "kervessa" asuvat voivat saada jeka numeron ilman huomattavia järjestelyvaikeuksia. Täältä ei niin vain tule lähdettyä kokoukseen ostamaan mainittua painotuotetta."

Vastaajien mielipiteet lehden sisällöstä:

	enemmän	vähemmän	kuten nytkin
mielipidekirjoituksia	36	3	8
tieteellisyyttä	16	11	21
yhteenvetokatsauksia	24	3	22
arkistokatsauksia	19	10	16
retkikertemuksia	31	5	12
huumeria	32	2	13
asemakatsauksia	19	4	25
juttua TLY:n toiminnasta	12	6	26
muusta luenteon liittyvästä	26	-	14

Kommentteja: "vähemmän tieteellisyyttä, koska useimmiten kvasitiedettä"

"asemakatsauksia on sopivasti, paitsi Laitilasta"
 "enemmän huumeria, jos se on hyvää"

Lisäksi toivottiin TLY:n julkaisussa olevan:

- pöyristyttäviä jatkokertomuksia
- hyvät lintuhuulet, pianakärkeä ym. (= epätiedettä)
- luonnonsuojelusta
- tietoja rarien oleilu/pesäpaikoista Suomessa
- tietoja eri lintulajien runsaudesta TLY:n alueella
- ekologisen maailmankuvan muodostaminen
- perhoiset ovat mukavia, samoin myyrät, pois liiallinen tieteellisyys ja fakkiutuneisuus
- uhkauksia
- jännä jatkokertomus, lintupaikkojen esittelyä ympäri Suomen
- ymp.suoj. Lehtien, artikkeleiden, uusien kirjojen, tilaisuuksien, henkilöiden arvostelua.
- valokuvia
- lyhyitä käännöksiä tai referaatteja muista lintulehdistä
- pöättöhempiä tuleksia vuosittain, siis pöllöt
- Jurmon takseeraustulokset kesästä -75 ja -76
- Ruissalon takseeraustuloksia
- ottaen oppia Suomenselän linnuista vois julkaista mielenkiintoisia rengaslöytöjä Turussa rengastetuista linnuista
- koeta 70-luvun arktikahavaintojen pohjalta yhteenveto, jollein näkis millaista se muutto tesiaan on vuosittain täällä
- Jurmon vanhojen havaintojen jonkinlainen käsittely
- Jurmon huulikirjojen parhaat palat

8. Tätä mieltä Jurmon lintuasemasta

Harvinaisen yksimielisiä ollaan Jurmon lintuaseman suhteen: Aseman toimintaa pitää tarpeellisena 53 eli kaikki vastaajat! Vastanneista oli Jurmossa käynyt 42, siis 11 ei ollut käynyt. Tänä vuonna (1976) Jurmossa aikoo käydä 35, 14 taas ei.

Jurmon aseman toimintaa pidettiin mielekkäänä siksi että

- heikkenee
- Jurme on ylivoimaisesti Suomen menipuolisin lintupaikka
- yksi asema saaristossa ei ole liikaa TLY:lle
- siellä tulisi tehdä mielekkäitä = hyödyllisiä perusselvityksiä ja tutkimuksia
- sinne voi mennä pinnoja keräämään
- on oltava ilman muuta tuollainen paikka saaristossa, jonne voi paeta mantereen kevas ja paha maailmaa
- hyvä rengastus- ja retkitukikohta
- se on kirkkopaikka, eikä menillä ole muutakaan
- lintuasema on jäsenille elinehte (ornitologia on tapa elää)
- säilyy kesketus ulkosaaristoon (havainnointi)
- innostaa jatkamaan luonnonläheistä harrastustamme
- ne jäsenet, joilla ei muuten ole mahdollisuutta eleeskellä ulkosaaristossa, voivat sen nyt tehdä
- pinnojen vuoksi
- rengastuksen, muutontarkkailun ja lomailun vuoksi
- se on ehdoton stressinpeisteasema ja havainnointipaikka
- Saaristomeren alueella ei toimi muuta vastaavaa
- se antaa kontrolloidun ja keordinoitun mahdollisuuden toimia hyvin omaleimaisella saaristoalueella
- voi lomaila ulkosaaristossa
- sehän antaa jäsenille jotakin ornitemanian tyydytykseksi
- ei yksin pinnoja.

Jurmeon mahdollisesti järjestettävälle siivousreissulle oli valmis lähtemään 18 ilman korvausta. Matkakorvaus nestaisi lähtijöiden määrän tasalukuun 30.

Jurmen aseman toiminnassa kiinnestää eniten:

muutentarkkailu	39	rengastus	17
lomailu	11	laskennat	10

muuta kiinnostavaa on kuulemma:

- paikan fiilis ja Andersson
- aseman säilyminen
- huutekauppa illalla
- kävijöiden mielenterveys
- eksoottinen luonto
- tutustuu saaristoon ja sen asukkaisiin ja elämään
- rauha ja tunnelma
- maisema
- mielenterveysaspekti on myös tärkeä
- saaristen kauneus
- maritiimisuus
- ulkosaaristen luennon ja ihmisten eläntie
- hyvä ele
- meditaatio
- fleera ja fauna
- valekuvaus
- pesimälinnusto, luonto (muu)
- lomailu-muutentarkkailu
- mahdollisuus kunnan bengailuun eli saaren kiertely
- saarelaisten keittämöt

Mullein kuin kesäaikaan olisi valmis viettämään Jurmessa

	viikon	2 vkoa	3 vkoa	kauemmin
jos eläkeluokana järjestyttäisiin muomatäydennystä	25	12	4	2
jos lisäksi kervattaisiin matkakulut	28	14	6	2
jos vielä lisäksi kervattaisiin muonakulut	32	22	10	7

" Viikko keväässä on ollut normaalia ilman avustuksia ", eli erään ernitelegian toteutus ja " Käyn siellä silloin kun tilaisuus sattuu olemaan. Pennilinja ei vaikuta asiaan.", toteaa toinen.

Muuten oltiin Jurmesta sitä mieltä että

- oman leikkinökin saaminen saarelle olisi huomattava parannus olosuhteisiin. 40-50 m²:n koju ja 8-10 makuupaikkaa. Suurimpina vaikeutena taitaa olla luvan saanti, muut ongelmat varmaankin järjestyisivät.
- asema on vakiinnutettava, joko oman asemarakennuksen haakkimisella tai pitkäaikaisella vuokrasopimuksella mitä pikimmin.
- kielitaito olisi tarpeen sille, ken siellä käy.
- siinä pitää saada varmempi jalansija ja -tila!
- se hiene paikka!
- tarvittais kämppä (eikä sadesuojaa).
- kunnan paikka.
- olisi ehkä varottava toiminnan liiallista kahlitsemista ja "tieteellistämistä". Merkittävin osa jäsenistöstä lienee harrastelijoita, ja toimintaedotukset on mitoitettava sen mukaisesti ja inhimilliset motivaatiot tajuten.
- toiminnan jatkuvuus olisi taattava.
- on kiva paikka.
- se on ihana.
- saataispa pejille oma tupa ja oma lupa. Kelpais' siellä köllä hyvässä seivussa lintujen ja kantisten kanssa.
- kyll' on kevää!
- elisihan tuollakin mukava käydä kun saaristeluennon seuraaminen on kehältäni jäänyt luvattaman vähiin. Muutamat ehkä ylikereävät Jurmea ja muutamia muita paikkoja (havumetsien ureksen mielipide).
- vikaa ei ole juuri muualla kuin kämpässä, tilapäisesti myös linnustessa. Saari saisi olla vähän isempi.
- saarta saisi vähän pienentää ettei reissu käy rankaksi. Kyllä kämpä olisi saatava siistiksi, on tseki masentavaa tulla kauniista luonnosta sellaiseen rötiskään. Omat astiat vaan porukan mukaan, pysyisi se hemma siiveppana. Törkyily pois.
- suursiivous on paikallaan. Myös tuplat olisi saatava ja 1 kpl astiakaappia (ja tyttöjä). Pieni kysymys henkilöille, jotka eivät siivoa jälkiään: uskaltaisko siisteyteen totuttanut henkilö poiketa kotiin kylään vai onke jälki sama.

- se on ihanteellinen asemapaikka.
- kämpä on saatava parempaan kuntoon (kunnan pekat ikkuneihin, seinille kovalevyt jne.). Anderson voi luepua mahd. vuokrakorotuksista tai laskea vrk-vuekkaa, jos TLY kustantaa kämpän edes joltiseenkin siedettävään kuntoon.
- sinne pääsy tehdään eräiltä henkilöiltä turhan vaikeaksi.
- asemanhoitajan naisornitologeja syrjivä menettely kummututta: säännöissä ei ole kohtaa, joka kieltäisi naisornitologien toiminnan asemalla. Asemanhoitajan olisi mitä pikimmin tarkistettava menettelynsä vaikuttimet ja otettava tasavertaisina huomioon kaikki yhdistyksen jäsenten asemavaraukset.
- paska paikka ellei mies ja nainen voi olla asemalla ellei ole naimisissa.
- koskei aseman säännöissä ole kohtaa, joka estäisi naisornitologeja majoittumasta asemalle, on väärin, että asemanhoitaja kieltäytyy sitevasti merkitsemästä varauslistaan ajoissa (yli 3 kk ennen ko. ajankohtaa) tehtyä varausta. Ei ole oikeudenmukaista, että asemanhoitaja voi - tarkistamattomien ennakkasenteittensa perusteella? - tällä tavoin vaikeuttaa tyttöjen pääsyä asemalle.
- turistit pitäisi karkottaa jonnekin muualle ja parempi kämpä ja mahd. kerran viikossa sauna vuokraksi. Ja naisten asemalla-oleskelu pitäisi ehdottomasti mahdollistaa.
- uusi kämpä on saatava tai entiseen pitkäaikainen vuokrasopimus, jolloin vois korjata edes ovet ja ikkunat.
- tarpeellinen.
- asematoiminta on kyllä tärkeää, mutta on syytä myös ajatella, mitä muuta Jurmeon kuluville varoilla voitaisiin tehdä.
- säilytettävä ja toimintaa pitkäsi vauhdittaa.
- tiukka paikka, tiukka paikka ...
- mökkiä on parannettava.
- toiminnan jatkuvuus on ehdottomasti taattava!
- alkoholisääntöä pitäisi muuttaa (ainakin kalja ja rommi vapauteen). Tupakeintikielto voimaan koko saarelle, ensisijaisesti aseman sisälle.
- se on paras lintuasema!
- välillä se vaikuttaa itseisarvomerkkien sisällä olevalta läjältä pinnoja.

- 1) asemakysymys on pikaisesti ratkaistava ainakin 5 - 10 vuodeksi. 2) aseman toiminnan motiivit on otettava keskusteltavaksi ja tehtävä mielekkäät toimintasuunnitelmat joita myös noudatetaan. 3) vanhat havainnot (edelliseen liittyen) otettava heti työn alle.
- Jurme on aina JURMO ja kääntäen.
- TLYn on muistettava Päta pommilla, jotta ornitologia voisi elää.
- Anderssen on ihan: (ko. kuva julkaisukelvoton, toim.huom.)
- lintumiesten käyttäytyminen loistavaksi, että toimintaa pystyttäisiin jatkamaan.
- asiallinen paikka.
- hyvä paikka. (Samansuuntaiseksi tekstiksi tulkittiin erään paperin kyrilliset koukerot, toim.h.)
- hienea!

9. Tätä mieltä Laitilan lintuasemasta

- Laitilan lintuasemasta ei ollakaan niin yksimielisiä kuin Jurmesta: Laitilan asemaa piti tarpeettomana 9, tarpeellisenä 35 ja muiden murheeksi jätti mielipiteensä 9. Vastanneista oli asemalla käynyt 30, ei ollut 21, kaksi ilmoitti ettei aio käydäkään ja yksi, ettei aio käydä enää. Asemaa turhana pitävät perustelivat kantaansa näin:
- 6 henkilöä voi vuokrata omalla rahallaan kesänviettopaikan.
 - tölliä pidetään lähinnä kesämökinä. Alueella voivat halukkaat retkeillä ilman kämppääkin.
 - siellä vain rellestellään. Ei edes kirjallista katsausta ole julkaistu aikoihin aseman havainnoista.
 - ei tuleksia, turhia menoja, vain harvat käyttävät.
 - toiminta puuttuu.
 - yöpyminen ei välttämätöntä lyhyen matkan vuoksi (nielee rahaa liikaa hyötyyn nähden).
 - Otajärvi on aivan lähellä ja paikkana paljon monipuolisempi.
 - sitä käyttävät vain niin harvat jäsenet.
- Aseman tarpeellisuutta todisteltiin seuraavasti:
- voi tutustua metsäluontoon ja soihin.
 - on kiva olemassa myös lintuasema hiukan sisämaassakin, että tutustutaan myös metsälintuihin.

- sisämaan luonnomoleista ei tiedetä läheskään yhtä paljon kuin rannikon.
- täytyy sieksiäkin muistaa.
- tarpeellinen, jotta havaittaisiin muutakin kuin pinnoja.
- yleisöpalvelua niille joilla ei muuta mahdollisuutta.
- Laitilan asema on mielestäni hyvällä paikalla. Ympäristössä soita, metsiä, järviä, joten hyvä mahdollisuus tutkia eri bioteoppien linnustoa.
- se monipuolistaa huomattavasti TLY:n lintuasematoimintaa (eikä Andersson puutu asioihin).
- turkulaiset vielä nykyisiinkin retkeilevät liian vähän sisämaassa. Virkistävä vaihtoehto. Pinnamiehet voivat noutaa vuoden alussa vuodenpinnoja.
- sisämaaretkeily Turun seudulla liian vähäistä. Lue: ei oo tarpeeksi pinnoja.
- suolinnustoakin pitää seurata.
- se on paikka josta käsin voi liikkua metsissä ja soilla ja rentoutua. Ornitologien mielenterveyden hoitopaikka. Vietettyään muutaman päivän Pahojeella on kummasti rauhoittunut.
- voidaan siirtää ja lämmityskustannuksia laskea.
- tarpeellinen, se on sisämaan lintuasema.
- toiminta siellä tuottaa yhdistykselle muutakin kuin kaikkien tiedossa olevaa saaristotuntemusta.
- voi purkaa itseään metelöimällä siellä eikä Jurmessa ja lisäksi hyvänä vastapainona rannikon lahdille ym.

Sisämaa-aseman uudeksi paikaksi ehdotettiin

1. Kodisjoen-Laitilan Pyhäraunan Otajärveä, 4 ääntä
2. Puurijärveä, 3 ääntä
3. Lappia (Keve, Utsjoki; Kervatunturi; Kuusamon Juluma-Ölöky, tarkemmin määrittelytön paikka Lapissa)

Muut ehdotukset: Raasin-Karjalan suunta, Savejärven seutu, Karjalan (Tl.) tai Raasin seutu, Pöytyän Isonsuon S-reuna, Yläne, suo-metsä-bioteoppi kuten nytkin, Jurmen sisäosat, Timuktu, Kökar, Vänä, Isokari, Halikenlahti, Tepimejan kp.

10. Tätä mieltä TLY:n toimista

Mielestäni TLY:n toimintamuotojen tärkeysjärjestys on

	1	2	3	4	5	6	7	8
lintuasematoim.	21	12	6	6	3	2	-	-
koulutustoiminta	3	5	13	11	3	8	2	1
yhteisretkeily	-	1	6	6	3	5	20	1
kokoukset	10	10	6	9	7	4	2	-
luonnonsuejelu	15	18	7	2	-	2	4	-
julkaisutoiminta	2	2	6	7	19	5	3	-
jäsentiedottaminen.	3	4	3	7	11	10	5	2

Kun näiden arvostus lasketaan käyttäen käännteistä piste-laskusysteemiä kuten urheilukilpailuissa, saadaan tärkeys-

järjestykseen:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
lintuasematoiminta	336 p.						
luonnonsuejelutoiminta	312 p.						
kokoukset	275 p.						
koulutustoiminta	233 p.						
julkaisutoiminta	198 p.						
jäsentiedottaminen	191 p.						
yhteisretkeily	141 p.						

Muutakin todettiin tärkeiksi:

- keskustelu
- monipuolisen luonnontieteiden levittäminen
- palloilu
- harrastuksen syventäminen
- ihmisen lähentäminen luontoon
- tutkimustoiminta

Eräs vastaaja kommentoi: " kaikki tärkeitä, tavalliselle lintumiehelle olisi tarjottava mahdollisimman paljon ohjelmaa", ja toinen: "niitä on vaikea laittaa arvojärjestykseen". Toimitus uskee, että monetkin ovat samaa mieltä.

Kysymykseen "voidaanko erotella!" uskaltaa toimituskin vastata, että erottelua suoritetaan jokaisessa hallituksen kokouksessa varsin kouriintuntuvasti, etenkin arvioitaessa yhdistyksen varoja ja resursseja ja niiden käyttöä.

11. Muuten oltiin TLY:stä sitä mieltä että

Se on sisäänpäin kääntynyt joukko, jonka jäsenet pelkäävät puuttua siihen mitä ympärillä tapahtuu ja korvaavat kykenemättömyytensä ornitologisella ryhmäterapialla ja urheilulla Turun Sanomien hengessä ja arkipäivän fasismien rauhassa kasvaessa huomispäivän fasismiksi, jossa lintuja katsellaan vain sillä maaperällä jonka omistaa.

Se on hyvä yhdistys.

Jäsenpohjaa olisi edelleen pystyttävä laajentamaan.

Säästän jätkät mielenrauhanne (enkä viitti kertoa).

Mukavaa porukkaa (melkein kaikki).

Hessu on mukava, Epa on mukava, Vippi on mukava, Veko on mukava jne.

Useilla sen jäsenillä on liikaa outoja käsityksiä (ei kovin mieltä ylentäviä) eräistä henkilöistä ynnä heidän aivotoiminnasta sekä harrastuksesta lintuihin.

Jäsenistössä saisi olla tyttösiä enemmänkin, myöskin alueen sisäosat taitavat olla heikehkösti edustettuna. Teivettavasti jatkossakin seuraa erilaisia mielipidetiedusteluja. Minusta kylläkään tuo lottesysteemi vastauksissa ei ole paras mahdollinen. "Tärkeämmäköisistä herroista pöydän takana" sanoisin, että vaikuttavat huumorintajuisilta ja ovat muutenkin jättäneet itsestään erittäin myönteisen kuvan joten eiköhän siitä hyvää tule.

Sille ei ainakaan ole mitään etua siitä, että lehden nimi on "Tiedon antaja", jollei yhdistys tahdo, että tuon nimen mainitsemisella nimenomaan aiheutetaan tiettyyn peliittiseen suuntaan viittaavia miellelyhtymiä. Vaikka se täällä omilla nurkilla tajutaankin vitsiksi, eivät kaikki tunnne eroa eivätkä nimen syntyhistoriaa. Muistaakseni hallitukselle annettiin eräänä vuonna tehtäväksi selvittää nimikysymystä siinä tarkoituksessa, että nimeä mahdollisesti muutetaan. Ks. säännöistä, mikä on yhdistyksen tarkoitus.

Johtopertaassa on liikaa tyhjämpäiväisiä "voohettajia" !

Sen pitäisi sekaantua enemmän julkisten elinten luonnonsuojelua sivuvaan hommiin ja jakaa valistusta, pyrkiä lisäämään jäsenten välistä kommunikaatiota ja sosiaalisuutta sekä saada parempi ilmausvaihto kokeustiloihin.

- 1) Yhdistyksen toiminnan aktiivisuus (asemat, toimikunnat jne) on positiivista.
- 2) Huolestuttavaa sen sijaan on sairaalloinen pinnamania, jonka vallassa huomattava osa jäsenistöstä tuntuu olevan ja jolla ei ainakaan aloitteleviin harrastajiin ole suotuisaa vaikutusta. "Tavalliset" lajit menettävät kaiken mielenkiintonsa, ja harrastus muutakin luontoa kuin vain lintusia kohtaan häviää, kun ainoana kriteerinä esim. retkikohteen valianassa on "pinnan" saamisen mahdollisuus. Kun kuvaan lisäksi kuuluu usein melkoinen alkoholin käyttö, vähenee havaintojen luotettavuus entisestäänkin.
- 3) TLY:n tärkeä tehtävä olisikin kasvattaa harrastajia suhtautumaan kriittisesti myös omiin havaintoihin: hyvä ornitologi ei koskaan alennu vääntöjen tekemiseen.

Siinä on pulju, joka on tarpeellinen: kokouksissa on henki päällä ja perukka on asiasta innostunutta. Jos jäsenillä on energiaa ravata ympäri Varsinais-Suomea vuoden kaikkina aikoina, mitä saataisiinkaan aikaan sen kanavoinnilla mielekkäisiin kohteisiin. Esim.

- 1) Omiin pikku tutkimuksiin (pianojen keräämisen sijasta), jotka voidaan julkaista Tiedon antajassa (tekee eewarttia asianomaiselle),
- 2) Alueellisiin tai valtakunnallisiin yhteistutkimuksiin (esim. harmaapäätikan runsauden ja levinneisyyden ym. kartoitus Varsinais-Suomessa 1970-luvun loppupuoliskolla, Atlas-kartoituksen tyyppinen homma) tai
- 3) vaikka Jurmon lintuaseman korjaustalkoisiin, sano.

Kärssiikö nykyinen ornitologia inflaation pinnametsästyksen takia. Myös väännöt syntyvät helposti kun pyritään saavuttamaan kaverin pinna. Alkoholillakin alkaa olla jo konventionaalinen paikka ornitologiaprototyypin varusteissa.

O.K. Kovia esitelmiä kokouksiin.

Ei hassumpi yhdistys kaiken kaikkiansa.

Se on yllättävän virkeä ja toimiva yhdistys, jonka olemassa-olosta saa olla iloinen, ainakin kaikki ne, jotka sen elon tietävät. Mutta on nuorta perukkaa, jonka saisi yhdistyksen piiriin, jos yhdistys pitäisi suurempaa ääntä eli "mainostaisi" itseään.

Toiminta on aktiivista, mutta esimerkiksi lintujen tunnustusjäsenistön keskuudessa ei aina tunnu riittävän kriittiseltä. Kokonaisuus tulisi myös ottaa huomioon mm. siinä, ettei häiritä lintujen pesimistä.

Yhdistys on aktiivisesti toimiva, mikä on positiivista. Enemmän olisi kiinnitettävä huomiota luonnossa käyttäytymiseen ja korostettava yleensäkin sitä, että luonto on käsiteltävä kokonaisuutena; etenkin nuoremmilla ornitologeilla tuntuu olevan taipumusta nähdä liian vain pinnoina. Pesinnän häiritseminen ja mieleton pinnametsästys ja "tavallisten" lajien halveksiminen ei ornitologeille ole kunniaksi. Havaintojen tekemisen kriittisyydessä taitaisi niin ikään olla parantamisen varaa. Liiallinen alkoholin käyttö ei ole luonnossa liikkuvalla sopivaa eikä mitenkään tarpeellista.

Olisi syytä hieman laajentaa aktiivien piiriä, jotka tekevät jotain sen hyväksi. Voisi esim. keskustella kokeuksissa eri projektien vetäjistä ym. tai saada eri toimintamuodoille jonkinlaiset vastaavat, esim. retki-, julkaisu-, pöytä-, jäsentiedote-, lintuasema-, koulutus- ym. vastaavat, piisaahan niitä hommia. Toimikunnat on liian suuria, korkeintaan 3 tyyppiä riittää, silloin tapahtuu jotain. Ja ne vois tehdä ilman hallituksen pyyntöäkin jotain.

Toimintaan toisenlainen henki, jäsenystävällisempi ja leppeisempi. "Kerhohengellä" saataisiin projektejakin vedettyä paremmin, kokeukset paisuneet liian suurimuotoisiksi (liikaa jäseniä, mikäs teet). Raskasmieliset ja puritaanit pois toiminnasta (En nyt viitsi nimitellä).

ELY on number one, ja että spontaani ornitologia veittaa sosialisminkin.

Ei iham turha pulju.

Pinnahailu pienemmälle.

Se tulee olemaan rakenteellisesti vääristynyt niin kauan kun sen suunnittelussa, toiminnan kehittelyssä ja eri tasoilla ja tapauksissa tehtävissä ratkaisuissa tulee olemaan mukana huomattavampi määrä henkilöitä, joiden asenteet ja suuntautuneisuus luonnossaliikkumisen, lintutieteilyn sekä vapaa-ajan monimuotoisen käytön ja käyttömahdollisuuksien laajentamisen suhteen ei salli nähdä metsää pinneilta.

Pelittiikkaa on liikaa

- asiallisuutta ja järkeä enemmän
- suositettava myös vanhempia (huom. kunnolliset esitykset)

Se antaa nuoremmalle linustajapelvelle aivan liian vähän. Yhdistyksen kokouksissa ei nuorempi pelvi uskalla avata suutaan, olipa mielessä kuinka hyvä ehdotus tahansa. Samein on laita yhdistyksen retkillä, joissa vanhemmat lintumiehet esiintyvät kuin keisarit. Mielestäni olisi järjestettävä erityisiä koulutusretkiä nuorelle pelvelle (15-20v) opetusmielessä, samein vastaavia teoreettisia koulutustilaisuuksia esim. Yliopistolla (näitä onkin ilmeisesti tulossa). Kokouksissa olisi järjestettävä juniorien (ja miksei vanhempienkin) tietokilpailuja (ääniäyhteitä, kuvia, kuvauksia ym.) joilla on erittäin voimakas opettava merkitys. Palkintona parhaille kunniakirja eri sarjoissa iän mukaan (15-17, 18-20 jne).

Suurin osa lintumiehistä on itsekkäitä opportunisteja. Pitäisi jo tajuta mihin maailman meno Suomessa johtaa ja mitkä valtarakenteet ovat taustalla. Siis yhdistyksen tärkeä tehtävä on antaa tietoa jäsenille, kehittää yhteistyöhön ja lisätä aktiivisuutta ympäristönsuojelukysymyksissä. Näiden luulisi olevan erityisen lähellä lintumiehen sydäntä. Toiminta on kyllä poliittista ja minenomaan ympäristöpolitiikkaa, eikä siinä ole mitään pahaa, koska pelitiikka olemme me kaikki Suomen kansalaiset.

Kyllä TLY sinänsä puoltaa paikkaansa hyvin, ei ole ollut pahemmin valittamista.

Enemmän asiaa vähemmän höpötystä.

PS. hallituksen jäsenet saisivat esitellä itsensä.

O.K.

Ei toistaiseksi mitään erikeista mieltä.

Mikäs siinä.

Olisi hyvä jos yhdistys saisi itseen vähän nykyistä (=+ 0) enemmän julkisuuteen lähinnä lehdistön välityksellä. Ellei "suuri yleisö", ja etenkin lintumiehiä ja muita luontomielisiä keskeistä asioista päättävät, tunnista nimeä "Turun Lintutieteellinen Yhdistys", ei sen nimissä lausutuilla mielipiteillä ole suurta merkitystä.

Kauan eläköt pinnankerääjät! Alas käpykaarti!
Tiedonvälityksen pitäisi olla puolueetonta.

Saisi koko laukka muuttaa uudelle sisämaan lintuasemalleen, iankaikkisesti. (ehdotti asemaksi kaatopaikkaa, toim.huom.)

Yhdistyksen kokouksiin pitäisi saada enemmän "Me"-henkeä ja luotava sellainen ilmapiiri, että keskustelua syntyy kaikella tasolla ja että kaikki uskaltaisivat keskustella.

Eae res, quae multitudinis placent quasque ea laudat,
perniciosae saepe sunt. Qualis rex, talis grex.

(suom. likimain: Asiat, joista rahvas pitää ja joita se kiittää, ovat usein turmiollisia. Millainen johtaja, sellainen lauma. toim. huom.)

Muihin Suomen lintutieteellisiin yhdistyksiin verrattuna TLY:n rahoituspuoli riippuu erittäin suuresti jäsenmaksuista ja pöytämyynnistä, kun taas useilla yhdistyksillä apurahat ja lahjeitukset muodostavat suurimmat tulolähteet. Avustukset v. 1976 tule- ja menearviessa ovat aineastaan 2500:- (avust.+ Ruissale), joka on mielestäni maurettavan vähän. Kerjämiehiä ja -kirjeitä liikkeelle!

Utelukaavakkeen viimeinen kysymys kuului:

Ja toiminnasta haluaisin vielä sanoa että

Koska kuitenkin useat vastaajat ovat yhdistäneet tämän ja edellisen kysymyksen, on toimituskin vapaasti setkenut vastauksia. Joka tapauksessa toiminnasta haluttiin sanoa, että

Vähemmän politiikkaa ja enemmän kenttäornitologiaa.

Ei oikein jaksa innestaa nykyisellään.

Teimitaan vaan.

Joka kokouksessa ulkopuolinen esitelmöitsijä.

Candida pro causa ense candido.

(suom. puhdas puhtaan miekan takia, toim. huom.)

Kaikkien jäsenten tulisi ottaa osaa siihen, eikä vain odottaa valmista ja narista jos ei miellytä - se on oma vika. Hallitusta on suurennettava. Pois porvarillinen pinnahysteria. Se on kapitalistisen kilpailuyhteiskunnan tuote ja suuntautuu lintumiesten objektiivisia etuja vastaan viemällä aikaa ja kiinnostusta pois todellisesta lintuharrastuksesta, missä linnut eivät ole pelkkiä numeroita vihossa, vaan luonnon ekosysteemien elimellisiä organismeja, joita on kaikin tavoin suojeltava kapitalismin rosvekuluttuurilta, missä luonto on vain kauppatavaraa.

Järjestäkää pieniä tutkimuksia ym, koska ei kukaan yksin viitsi mitään tutkia. Antakaa aiheita ellei muuta.

Pitäis harrastaa enemmän yhteistoimintaa ja saada tulekset siitä ulos mahdollisimman pian. Esim. yhteismuutontarkkailu, talvilintulaskennat, arktikastaijaus, muuttokatsaukset, pesimislinnuston takseeraukset (muutakin kuin Atlas); Ruissalen tietojen kokeaminen ja aukkojen paikkaaminen niissä, mikä liittyy arkisten kunnolliseen mainostamiseen, lintuvesi- ja suelaiventoinnit, yölaulajatakseeraus, yhteisöllökuunteluretket vrt. Tampere, ym ym ja lisäksi pitäis herättää kamerakerho henkiin.

Jalkapalloilu kesäisin on hyvä asia. Tällaisen joukkuepelin harrastaminen olisi monelle varmasti mahdetonta, ellei tällainen yhteisö pitäisi sitä ohjelmassaan.

Pieni (tai suuri) linjariita teisi terävyyttä.

Mere action. (suom. enemmän toimintaa, toim. huom.)

Toiminnan jatkuvuuden ja varsinkin sen mielekkyyden kannalta kannattaisi siirtyä seuraavaan paperiin ja lukea mitä mieltä vastaaja ja eräät teiset (arvaatte kyllä ketkä) ovat eräistä henkilöistä (arvaatte kyllä keistä). (ei tesiköiden käsiin).

Parempaan suuntaan ollaan ilmeisesti menossa: aktiivisuus muuallakin kuin TLY:n piirissä.

Kartago on hävitettävä. Sitäpaitsi voisi korostaa pinnanmetsästyksen turhuutta.

Nykyisenä pimeänä aikana olisi yhä selkeämmin pyrittävä hahmottamaan yhdistyksen paikkaa kulttuurin kentässä nuerisoon vaikuttajana ja kasvattajana. Tarjotaan lintuharrastusmuotoineen tuhatkertaa paremman vaihtehden, ja elämän rikastamisen lähteen kuin roskakulttuuri. Tätä taustaa vasten olisi nähtävä myös varhaisnuerisen saaminen yhdistyksen toimintaan. Voitaisiin avustaa koulujen kerhoja ja mikäli ajatellaan yhdistyksen taseen laskevan (vrt. emia ihmeellisiä alkuajan havaintoja), voitaisiin ajatella esim. määritystenttien järkkäämistä, jotta tiedettäisiin vähän mihin havaintoihin voi luottaa. Yhdistyksessä on joitakin vanhempia jäseniä, jotka jo nyt kärsivät "lasten" mukaantulosta. He ovat emän suppean näkemyksensä rasittamia, itsekkäitä täysipalvelleita yksilöitä, joita varten voidaan perustaa oma vaarikerhe, jossa saisivat vapaasti verestää vanhoja silmiään. On suurenmoista, että hallitus haluaa teslaan palvelua jäsenistöä eikä päinvastoin kuten yleensä kaikkialla yhteiskuntaelämässä.

Kokeusten alkanisajankohta on ainakin minulle melke sopimaton, koska pääsen töistä kello 16 enkä voi käydä välillä ketena kun matkaa on n.20 km. Teivettävästi tilaisuuksissa joissa pehditaan vaikeiden lajien tunnistusta on myös mahdollisuus kuunnella lintujen ääniä nauhalta mikäli tiedotteessa mainittu treikka ei ole poikkeuksellisen lahjakas matkimaan lintujen ääniä. Erityisesti teiven yhdistyksen saavan jäsenistönsä kiinnostamaan luonnonsuojelusta sillä vain se takaa ympäristön säilymisen elinkelpoisena niin linnuille kuin ihmisillekin. Katson myös yhdistyksen tehtäväksi herättää kokonaisvaltaista kiinnostusta luonteen sillä ei voi oppia tuntemaan hyvin yhtä ekosysteemin osaa ja samanaikaisesti olla tietämättä muista osasista mitään. Teivettävästi yhdistyksessä ei ole jäseniä, jotka vain kiertelevät pinnapaikoissa ja pitävät tärkeimpänä kuka näkee vuoden suurimmat harvinaisuudet.

Lepuksi toiveisin että näin soiden suojeluvuonna kiinnitetäisiin erikoista huomiota suolintuihin ja miten turvataan näiden tulevaisuus. Terveisiä ja suksikaa suolle!

TLY:n olisi ehdottomasti lyöttydyttävä yhteistoimintaan VSLY:n kanssa! TLY:n jäsenien pitäisi olla myös VSLY:n jäseniä. Tämä ei heikentäisi TLY:n toimintaa, vaan vahvistaisi sitäkin. TLY:n velvollisuutena on myös valistaa jäseniään kertomalla mitä linnut todella ovat eli eteologista (myös ekologista) tietoa olisi lisättävä. Näin linnut eivät jäisi pelkiksi sarjanumereiksi, vaan tulisivat luonnon välttämättömäksi osaseksi.

Mitäpä jos pitkästä ajasta järjestettäisiin yleinen stajauspäivä noin huhtikuussa ja havikset koottaisiin ja mahdollisesti sitten Tiedon antaja kertoisi jos lintuja on lennellyt kyseisenä päivänä.

Toiminnan on syytä muuttua pikimmiten oleellisesti terveellisempään suuntaan. Nykyinen pillopeliliittinen pinnadeologia joutaa äkkiä kärrätä paikalliseen reskanpolttelaitokseen. Tilalle hitunen luontea, lintuja, elämää arvestavaa työtä. Jo se, että käsittelette itseänne tasavertaisina muun luonnon kanssa merkitsee nousukasmaista ja katteetonta itsenne ylentämistä.

Poliisit ovat lakessa, elkaa solidaarisia, älkääkään kyselkö typeriä tekään silloin.

Kuten edeltä jo eri yhteyksistä on ilmennyt, TLY:n kannattaa toimivuutensa tueksi aina pyrkiä muistamaan, että enin osa jäsenistöstä on harrastajaperukkaa. Ei siis ole aihetta panna kokeusta kuulemaan rutikuivia detaljeja koskevia esitelmiä, jotka eivät tueta kenttäharrastajalle paljonkaan. Parhaintaan yhdistys tarjoaa, kun se kaikin keinoin täyttää säännöissä mainittua alan harrastajien yhdyssiteenä toimimisen velvoitustaan (jokin sellainen kai siellä tarkoituksessa mainitaan), järjestää tietojen kulkua, värvää jonkin lajin kovia tuntijoita kertomaan, miten lajit määritetään maastessa, esityttää mainioita kuvia ja filmejä ja välttää erilaisien aiheettomien "suuntausten" esittelemistä. Tällaisina suuntauksina mainitsen yhteyteensä soveltumattoman puolue-

politiikan (minulla ei nyt tuoreita esimerkkejä; tulipahan vain sanotuksi) ja luonnottoman suhtautumisen ns. pinnametsästyksen. Jäsentiedotteessa ei voida herjata jäseniä siitä, että nämä ryntäilevät pintojen perässä.

"Johtajaornitologi" (luottamusmies, porukan sielu tai muu) on tehtäviensä tasalla, kun hän käsittää, että pinnametsästyks on yksi ornitomian oleellisista elementeistä. Sehän ei suinkaan sulje pois rinnakkaisia anteja!

Jekin näkökohta vielä toiminnan raheituksesta:

Jäsenmaksu on muistaakseni tätänykyä 10 mk. Samalla hinnalla pääsee kerran leffaan ja saa noin seitsemän välikaljaa.

Yhdistyksen tulee yhtäältä välttää tarpeettomia menejä, mutta päätarkoitustensa toteuttamista varten sen tulisi voida kantaa jäseniltään hieman suurempaa jäsenmaksua.

Näin pienessä vuotuisjäsenmaksussa ehkä turhaan tuijotetaan siihen, ettei muka ole varaa. Yleensä näyttää olevan varaa retkeilyyn, kampeiden hankkimiseen ym. Siihen nähden, minkälaisia mahdollisuuksia yhdistys jäsenilleen järjestää (Jurmo, Laitila ym.), pitää asioista kiinnostuneiden panna intressit vastakkain. Jotkunhan resurssit on maksettava (= jäsenet maksavat toiminnan). Omasta puolestani olisin valmis näkemään yhdistyksen vuosittaisen jäsenmaksun 20 - 30 mk:n vaiheilla, ja on ihan turha väittää, että tottakai työssä olevalla virkamiehellä piisaa rahaa.

Luuleeko joku, että perhettään, velkojaan, autoaan ja muita intressejään elättävällä työssäkäyvällä on enemmän vapaasti dispenoitavissa olevaa "taskurahaa" kuin episkelijalla tai koululaisella, jolla ei tosin ole paljon tulojakaan, mutta joka kuitenkin jonkun kustannuksella elää ja jolla ei ole kovin suuria velveituksiakaan? - Tietysti ovat erikoistilanteet, jotka eivät sevellä äsken sanotun puitteisiin. Suhteessa LYL:oon yhdistyksen kannattaa pyrkiä säilyttämään riittävä itsenäisyys ja suhtautua kielteisesti sellaisiin koke maan yhdistyksiä koskeviin yhteisiin toimintoihin ja menettelytapoihin, joita ei harrastajavoimin kuitenkaan jakseta kunnolla pyörittää ja jotka juuttuvat toiminnan monimutkaistumiseen. LYL on pääasiassa vain yhdistysten yhdysside, mutta yhdistysten tulee isännöidä omilla koti-

murkillaan, ja yhdistykset itsenäisesti päättävät toiminnastaan, jäseneksiottoperiaatteistaan jne. Nyt on jo mielestäni saatu nähdä, että LYL:n nykyinenkään toiminta ei ole sujuva, kun on otettu tehtäviä ja laadittu organisaatio, jotka vaativat tehokkaampaa työpanosta kuin ollaan valmiit antamaan. Sitten luullaan, että toimivuus on säännöistä kiinni. Kaikkea paskoo on tähän tullut prantätyksi. Älkää ottako ihan tosissanne ja luulke, että nämä ovat vakain tuumia harkiten niitä tärkeimpiä seikkoja, mihin kannattaa paneutua. Tulipahan kirjojatetuksi ja uudelleen ajateltuna voisi olla jostakin toistakin mieltä. Niin että siitä vain.

Hyvää jatkoa ja lisää kyselyjä!

12. Tätä mieltä utelusta ja sen laatijoista

Jokainen palautettu kaavake voitaneen tulkita myönteiseksi suhtautumiseksi uteluun, lukipa siinä sitten mitä tahansa. Jos palauttamattomat tulkitaan kielteisiksi, pääsee negatiivinen kannanotto voitelle suhteessa noin 200 vastaan 50. Vastanneista puolestaan 3 piti utelua turhana, 41 tarpeellisena ja 7 jätti kantansa arvioimatta. Lapsellisena, huvittavana tai muuna sentapaisena hommaa piti/pitää 10 vastaajaa. Neljä turvautui sanoiin rastiin asemesta: "riippuu sovellutuksista", "vastaan kun tulokset näkyvät", "tarpeellinen, jos sen kokoamia tietoja käytetään yhdistyksen toiminnan edistämiseen", ja kovin skeptiseltä vaikuttava: "kuinkas sen vielä tietää opitteko mitään".

Maissa kyselyn kohdissa ilmoitetut mielipiteet utelusta olivat kaikki myönteisiä.

Utelun laatijoiden älykkyyden arviot yksi vastaaja olevan hyvää luokkaa ja on varmasti oikeassa. Muut tyytyivät yläraja-arviioon, joista todentuntuimpia olivat: Einstein'in, jumalien, meren ja 150:n tason ehdotukset sekä maininta "ei löydy sopivaa vertailukohtaa". Tosin joku jo epäilee imartelevansa, mutta aivan turhaan...

Liki oikeata lienevät myös seuraavat ehdotukset: (ln 40)hvp sin 2 (= 113,8, toim.huon.), ihmisen luokkaa, tavallisen lintumiehen tasoa, TLY:n hallituksen luokkaa, keskivertolintumiehen luokkaa, kysymys sijoitettu liian aikaiseen vaiheeseen, 140:n taso, 100:n taso ja keskittään ermitologin luokkaa. Pahimmin lipsahti seuraavilta: apinan, lintu"miehen" prototyyppiin, imbesillin, hippiäisen, keskitasovarpuksen, neuroottisen kerpimetsän, hieman alle arvostelun, (en uskalla sanoa) ja Pithecanthropuksen luokkaa ehdottaneet. Kehtasipa joku herjata arvioimalla laatijain älykkyyden olevan karhun luokkaa tai ± 0 .

Ja vain yksi ilmoitti olevansa sori moisista arvioista! Teimitukselle jonkin verran tuntemattomia ovat seuraavat älykkyydsarviot: n, 200%:n luokka, 600° cc:n luokka sekä Idi Amin Dadan taso.

13. Toimitus tahtoo sanoa että

Todellisia yllätyksiä eivät utelukaavakkeet sittenkään tuoneet mukanaan. Jäsenten ja hallituksen murheet kun tun-
tuvat kovin samantapaisilta. Ja niinhän pitää ollakin.

Utelun toinen tavoite eli löytää ideoita uusiin toimintoihin ja vanhojen kehittämiseen. Tässä onnistuttiinkin: taisi peräti tulla sytykkeitä TLY:n toimintakentän kaikille kulmille, ja niitähän riittää. Riittää jopa niin, että eri nurkkakuntien näkökulmat lintutieteestä ja -harrastuksesta saattavat olla vastakkaisia. Vaikka TLY onkin suuri, ei se ole niin suuri, ettekö toiminta rakoilisi yhdistyksen mahdollisesti pilkkoutuessa eripuraisiin kuppikuntiin. On jo puhallettava enemmän sanoiin hiiliin. Sepivien hiilien valinta onkin vaativa homma, jonka suorittamisessa utelukaavakkeet ovat jopa havisvihkoa arvokkaampia.

Tällä kertaa ei voitu juuri lainkaan puuttua niinkään oleelliseen asiaan kuin hiileenpuhallusvuorojen järjeste-
lyihin. Vuoretelua teki tarvitaan; tulisten hiilien äärellä tulee äkkiä kuuma. Toisaalta hätä ei tule käteem hetkessä, sillä ermitologiahan kytee tunnetusti pitkään.

Tämäinen ermitologia tuntuu olevan tuota kytevää laatua, ellei sitten peräti hiipuvaa...: Koulutustilaisuuksista, retkistä ja kesäpäivistä saatujen kokemusten perusteella voidaan sanoa, että utelutulokset ja tedellisuus ovat kaukana teisistaan. Njetta, sinisilmäiset älkööt muistelko taulukeita.

HAVAINTOJA MAAILMAN RAJOISTA

Päivää, saanoi keski-ikäinen maanviljelijä, kuuden peltohehtaarin isäntä (lisänä kaksi hehtaaria joutomaata meren rannassa ja kahdeksan hehtaaria kasvullista metsämaata, oltiin metsässä).

Hiljaisuus.

Taidetaan olla oikeen ornitologeja vai? jatkoi maanviljelijä.

Hiljaisuus.

No, onkos mitä erikoista näkynny?

Ei o, mutisi maanviljelijää lähinnä seisova partainen hujoppi. Muut kolmekymmentä olivat edelleen hiljaa.

Taitaa noissa lintuhommissa joutua olemaan varhainkin liikkeellä, jatkoi maanviljelijä, meinaan vaan kun huomasin, että ensimmäiset autot ajo meidän pihan poikki jo puolen neljän aikoihin. Meinaan vaan, että mitäs lintuja täällä jo siihen aikaan näkee?

Hiljaisuus.

Joukon kaakkoislaidassa oli havaitsevinaan pientä rauhottomuutta. Tarkasti seuraten saattoi erottaa kuiskauksen "kato pandari", parin minuutin kuluttua kaksi kiikaria kääntyi vaiivihkaa tarkkaillemaan matalalla horisontissa muuttavaa sääksee. Elettiin liejuisinta kevättä. Alavilla pelloilla näkyi pari pientä vesilammikkoa, lunta oli vain pälvittäin metsässä. Rastaiden ja punarintojen konserttia säesti teerten kiimainen purputus.

Yhden maanviljelijän ja kolmenkymmenenryhden ornitologin ryhmä oli ollut tovin hiljaa, ainoastaan hiljainen kynän rapina havisvihon aamu-usvasta nahkealla sivulla kantoi valppaan tarkkailijan korvaan.

Tsiigaa, ciconia. Joukon keskellä seisoi käsi ojossa lyhyehkö partainen hörökorva, mahdollisesti ryhmän tunnistaja-auktori-teetti. Hetkessä koko ryhmä juoksi osoitettuun suuntaan laakean harjanteen pohjoisreunaan. Innokasta selostusta kuului nyt koko ajan: huomaisitsä? kumpi oli laji? saataa kun noi latvat on edessä, tarttis katkoo vähän lisää.

Niin tosta mun pitikin oikeestaan mainita, innostui taas maanviljelijäkin...

Mitä - onks toi ollu täällä jo pitempäänkin, keskeytti aiemmin kuvattu partainen hörökorva kiihtyneenä.

Mikä toi? kysyi maanviljelijä täysin ymmällään.
Toi cico - öö toi haikara, jatkoi partamies.
Emmä mitään mistään haikaroista tiedä, mutta noista latvoista - jatkoi maanviljelijä, partamies päästi helpottuneen huokaisun - olisin sanonnu, että olisitte tullu sanomaan, mun oli meininki muutenkin kaataa tähän sellanen pikkunen avohakkuu, ettei noita puita olisis tarvinnu tommostis parin metrin korkeudelta katkoo. Nyt noista kannoista ei saa just ollenkaan kunnan puutavaraa, ja latvatkin on katkottu ja poltettu. Maanviljelijä vilkaisi samalla harjanteen laella roihuavaan suureen oksien ja rungonpätkien kekoon. Ornitologijoukko keskusteli samaan aikaan innokkaasti haikarasta, hörökorvainen partamies seisoskeli yksikseen jo uusia pinnoja etsien. Vielä yritti maanviljelijä jotakin kysyä, mutta haikaran mentyä joukko oli jälleen tiivis ja hiljainen. Niinpä lähti isäntä hetken kuluttua pois talonsa suuntaan, ja pianpa alhaalta pelloilta kuului traktorin ärheä jurina.

Kääntyi iltaan kaunis päivä, lähtivät ornitologit nyppylältä alas autoilleen päivän saalista punniten. Olivat useat saaneet viisikin vuodenpinnaa, useimmat vieläpä elämänpinnan. Lastasivat autoihinsa kiikarit, putket, itsensä ja lähtivät köröttämään kapeaa, liejuista, syvien vedentäyttämien oijen reunustamaa peltotietä kotejaan kohti. Satakunta metriä ajettuaan ornitologikolonna pysähtyi. Oli peltotien poikki pystytetty uudenuutukainen teräspuomi. Sen betoniset kannatinpilarit oli kaivettu parin metrin syvyyteen peltoon ja itse puomi oli lukittu kahdella korkealuokkaisella varmuuslukolla. Puomia ei saanut auki myöskään puhumalla.

Elävästä elämästä koottuja
siruja vapaasti yhdisteli
Rantaruoho

SADESÄÄN MUUTONTARKKAILUA TURUN SEUDULLA 24.04.1977

Harry Lehto & Raino Pönni

Havaintopaikat:

1. Laitila, Otajärven pohjoispää klo 5.15 - 12.05
Juha Kääriä, Vesa Muurinen, Hannu Rautanen, Markku Salonen, Asko Suoranta
2. Mietoinen, lahden länsiranta (Pyhäranta) klo 5.00 - 9.00
Martti Dahlqvist, Leo Karlson, Rolf Karlson, Ilkka Oksala, Reijo Salonen
3. Kaarina, Sauhuvuori (Rauvola) klo 5.00 - 12.00
Artto Kalliola, Raino Pönni
4. Paimio, lahden itäranta (Meltolan läh.) klo 5.00 - 11.00
Jouko Hakala, Heikki Karhu, Esa Lehikoinen
5. Sauvo, Metsola (Torikka) klo 5.50 - 14.00
Henry Lehto, Ilkka Rauvola, Simo Sarvamaa, Tommi Yli-Sippola
6. Korppoo, Utö klo 6.00 - 11.00, 12.00 - 15.30 ja 16.30 - 20.00
klo 11 sakka Jorma Kirjonen, Arje Keskinen, Jarmo Haapasaari ja Harry Lehto, klo 12 jälkeen vain Lehto

Sää:

Lämpöä n. +5°C, tuulta enintään 2 bf, täyspilvistä. Mietoissa tuulenviri kävi pohjoisesta päin, muualla etelänpuolelta. Aluksi tarkkailua pilasivat sumu ja tihku, jotka rajoittivat näkyvyyden välille 100m - 1000m. Kello seitsemän ja kahdeksan välillä loputkin sumusta vaihtui sateeksi näkyvyyden samalla hiljalleen parantuessa jopa viiteen kilometriin. Utöissä ei tätä selkiintymistä tapahtunut. - Optiikka oli siis tehotonta. Sade liittyi yhteen kevään monista ohimeneistä matalapaineista. Tämä nimenomainen tapaus lähti perjantaina koukkaamaan Irlannista, antoi vielä lauantain ajan kiikaroida auringonpaisteesta ja sitten, 24.4. sunnuntaina eli muutontarkkailupäivänä se asettui sateineen Pohjois-Itämeren alueelle, jossa myös pysyi.

Muuttohavainnot:

Seuraavaan taulukkoon on koottu päivän paikka- ja lajikohtaiset yksilömäärät. Siinä on huomattava ainakin, että - Paimiossa lähti aamulla liki 300 naurulokkia päin pohjoista ja melkein yhtä paljon tuli kohta takaisin. Tämä liikehdintä puuttuu taulukosta. - Utöissä on Cap gal, Lym min ja Turdus- määrät saatu laskemalla saarella lepäilevien määrissä tapahtuneet nettomuutokset päivän aikana. Luvut siis eivät kerro muutoksen suuntaa.

Muuttohavainnot 24.4.77:

	Otaj.	Miet.	Sauh.	Paim.	Mets.	Utö	summa	yks paikka
Ann pla	2	6	-	-	-	-	8	1,3
Ana acu	2	-	-	-	-	-	2	0,3
Ana cre	-	-	-	24	-	-	24	4,0
Ana pen	-	-	-	6	-	-	6	1,0
Spa cly	-	-	-	-	-	2	2	0,3
Ayt fer	26	-	-	2	-	-	28	4,7
Buc cla	2	12	2	20	-	-	36	6,0
Mer mer	5	-	-	11	-	-	16	2,7
Mer alb	-	-	-	2	-	-	2	0,3
Ans fab	8	-	-	-	-	-	8	1,3
Ans ans	-	2	-	-	-	-	2	0,3
Van van	12	1	14	5	-	n.50	n.80	14
Cha dub	-	-	-	1	-	1	2	0,3
Cha hia	-	1	-	-	-	-	1	0,2
Char sp	-	-	-	-	-	1	1	0,2
Plu apr	-	-	-	4	-	2	6	1,0
Cap gal	27	2	-	32	1	n.80	n.140	24
Lym min	-	-	-	-	-	2	2	0,2
Num arq	34	4	11	27	-	n.60	n.140	24
Num pha	-	-	-	1	-	-	1	0,2
Tri och	7	1	-	8	-	1	17	2,8
Tri tot	-	1	2	-	-	n.20	23	4
Lar mar	-	1	-	-	-	-	1	0,2
Lar fus	-	-	2	2	-	-	4	0,7
Lar arg	1	-	67	65	23	-	156	26,0
Lar can	-	2	-	54	-	-	56	9,3
Lar rid	-	22	-	-	3	-	25	4,2
Col pal	23	34	17	-	-	-	74	12,3
Col oen	-	2	-	-	-	-	2	0,3
Ala arv	3	12	1	4	5	n.20	45	7,5
Tur vis	-	1	-	-	-	10	11	1,8
Tur pil	19	13	11	27	34	n.500	n.600	100
Tur phi	3	-	1	4	-	n.100	n.100	18
Tur ili	1	4	4	31	40	n.700	n.800	130
Tur mer	2	-	1	2	-	n.30	n.35	6
Tur sp	-	11	-	25	-	-	36	6
Pru mod	1	-	-	1	-	-	2	0,3
Ant pra	-	8	-	1	-	-	9	1,5
Mot alb	15	18	11	5	1	45	95	16
Stu vul	9	35	-	20	1	-	65	11
Car chl	-	8	-	-	-	10	18	3,0
Car car	-	-	-	2	-	-	2	0,3
Car can	-	1	-	-	-	-	1	0,2
Car spi	10	195	2	-	-	-	207	35
Car flam	29	-	3	-	-	20	42	7,0
Car sp	29	-	-	-	-	-	29	4,8
Fri coe	52	630	19	5	4	n.100	n.800	135
Fri mon	-	-	-	-	-	n.210	n.210	35
Fri sp	2	-	-	100	-	n.200	n.300	50
Pyr pyr	-	1	-	-	-	-	1	0,2
Emb cit	2	1	-	-	-	-	3	0,5
Emb sch	-	4	-	2	-	-	6	1,0
PL sp	104	-	-	-	-	-	104	17
yhteensä	403	1033	168	493	112	2200	4400	730
hav.tunt.	7	4	7	6	8	12	44	

- Utön Fringilla-havainnot tehtiin vasta iltapäivällä, jolloin todettiin kahden suuren parven saapuneen saarelle.
- Utössä loppimuutto oli ilmeistä, mutta sen todentaminen mahdotonta.

Lintujen suunnistamisvaikeuksia kuvaa hyvin Y/A Utön matkassa Utöstä lähteneiden havainto: kaksi punarintaa lähti seuraamaan laivaa, jota ne sakeassa sumussa kiertelivät näköetäisyydellä pysytellen ja välillä levähtivät kannella. Laivan rantautuessa Jurmoon punarinnat hävisivät rantavarvikkoon. Aluksen jatkaessa matkaa Jurmosta lähti jälleen yksi punarinta mukaan ja jäi kyydistä Björössä. Tavanomaista linnuntietä matka Utöstä Jurmoon on 14 km, Jurmosta Björköön 10 km.

Eräitä piirteitä muutosta:

Vuoden 1976 muutontarkkailu tuotti myös melko laihoja tuloksia, lähinnä kehnon sään vuoksi. Näkyvyys oli kuitenkin paljon parempi ja sade kuuroluonteista. Näkyvyyden heiketessä tulisi havaittujen lintumäärien pienentyä. Päinvastaisessa tapauksessa pitäisi löytyä joitain syitä outoon suuntaukseen. Tätä taustaa vasten laskettiin eräiden lajiryhmien havaintopaikka-kohtaiset yksilömäärät (keskiarvo) vuosina 1976 ja 1977.

Tulokset:

	76	77	muutos %
Vesilinnut (sorsat)	13	21	+ 62
Hanhät ja joutsenet	50	2	- 96
Pedot ja kurki	8	0	- 100
Kahlaajat	30	69	+ 130
Lokit	56	40	- 29
Kyyhkyt	136	13	- 90
Rastaat	100	264	+ 164
Carduelis (ei Chloris)	7	47	+ 570
Peipot (Fringillat)	218	218	± 0

Odotetusti purjelentoryhmä (pedot ja kurki) muodostuvat tyyppiesimerkiksi sateen muuttoa tyrehtyttävästä vaikutuksesta, joskaan näkyvyyden huonontumista ei sovi kokonaan unohtaa. Muutto on lisääntynyt ryhmässä, joissa yömuutto on yleistä. Lisäksi voimakas kasvu löytyy Carduelisten kohdalla, mutta muutos johtuu yksinomaan Mietoisten vihervarpushavainnoista, ja siksi Carduelisten tarkastelu tässä kohdin jätetään. Yömuuttaja-hypoteesin testaamiseksi yömuuttajat eroteltiin omaksi ryhmäkseen, johon kuuluivat Anakset, punasotka, telkkä, taivaanvuohi ja viklot.

Lukemat:	76	77	muutos %
yömuuttajat varpuslintuja lukuunottamatta	11	49	+ 345

Yömuuttaja-nimikkeellä siis on selitysarvoa. Varpuslintujen kohdalla tilanne kuitenkin saattaa olla toinen. Ero (jos selaista todella on) voi johtua monista seikoista, esim. erilaisista suunnistusmekanismeista tai höyhenyksen erilaisesta kosteudensiedosta, eikä siitä sen enempää.

Heikon näkyvyyden vallitessa tulevat lintujen äänet merkittäviksi havaitsemisen kannalta. Jos yömuuttajien ääntely-intensiteetti sumussa tms sässä kasvaa esim. parven koossapysymisen varmistamiseksi, niin tässä esiinsaatu ilmiö on näennäinen. Havainnoijat kuitenkin tuskin myöntävät näin ollevan esim. taivaanvuohen kohdalla tarkkailupäivänä.

Muuton todellinen lisääntyminen päivän aikana on helppo selittää monella tapaa. Ei kuitenkaan kannata nuolaista ennen kuin esitys kattaa myös Ari Vienosen TLY:n Tiedon Antaja n:o 9:ssä kahlaajien muutosta esittämät havainnot.

Havainnoja paikallisista:

Tapilanlahdella (henkilöt ks Sauvo) löytyi tänä vuonna 21 metsähänneä ja siinä ohessa peräti 85 tavia ja yksi valkoviklo. Paimionlahdella pyöri sinisuohaukkakoiras ja -naaras sekä kolme lapasorsaa. Paimiossa muuttoa tarkkailleet löysivät kotimatalla Piikkiölahdelta yhden mustapyrstökuirin. Utön mielenkiintoisimmat levähtäjät olivat sepelrastas ja kaulushaikara, jälkimmäinen varsin oudossa ympäristössä. Saarella ihmeteltiin myös, mikseivät alueen 220 kottaraista lähteneet jatkamaan muuttoa. Otajärvellä löytyi monien muuttavien taivaanvuohien lisäksi n. 20 paikallistakin.

OIKAISU

TLY:n Tiedon Antajan n:ossa 10 olleessa artikkelissa "Muuton-tarkkailu Turun seudulla 25.4.1976" mainitaan kahlaajia havaitun 10 lajia. Mainintaa seuraavassa luettelossa on kuitenkin vain 9 kahlaajalajia. Listasta puuttuu taivaanvuohi, Cap gal, joita havaittiin yht. 69 yksilöä, maksimit Lövä 18 ja Pansio 15.

KENTTÄLYHENTEIDEN KÄYTTÖ TEKSTISSÄ

Raino Pönni

TTY:n TA:n n:ossa 9 M. Soikkeli tarkastelee tieteellisten nimien ja lyhenteiden käyttöä lintujulkaisussa. Soikkelin artikkelin tärkeimmiksi väitteiksi käsitin seuraavat:

1. Tieteellisten nimien ja etenkin niiden lyhenteiden käyttö huonontaa luettavuutta ja siten kaventaa lukijakuntaa.
2. Lyhenteiden muodostus on epäyhtenäistä.
3. Suomenkieliset nimet voidaan taulukoissa lyhentää yhtä kätevästi kuin tieteelliset nimet.

Kohta 1 lienee totta (tueksi Wiio 1973). Se on painava syy karttaa tieteellistä nimitystä. Sallittavia poikkeuksia aiheuttavat eräät tyylliseikat, kuten tautofonian välttäminen, ja tekstin huomattava lyhentäminen tai asian tehokas täsmentäminen: "kuikat" voidaan tajuta lajiksi vaikka tarkoitetaan heimoa, mitä vaaraa ei ole puhuttaessa "Gavioista". On myös kätevämpää puhua "Corvuksista" kuin "korpista, naakasta ja variksista".

Väite 2 on tietysti myös totta. Mutta se ei ole mikään syy välttää lyhenteitä. Päinvastoin. Lyhenteiden yhtenäistämiseksi tulisi suositusten mukaisia merkintöjä käyttää mahdollisimman paljon, etenkin nyt kun pätevät suositukset ovat olemassa (Uusivuori 1977).

Väite 3 on tuulesta temmattu. Lyhenteiden kätevyyttä voidaan mitata (esim. Fuchs 1970):

Lyhennettäessä järjestelmällisesti nimiä törmätään ennenpitkää tilanteeseen, jossa sama lyhenne tarkoittaa kahta tai useampaa lajia, ts. lyhenne on monikäsitteinen.

Em. Uusivuoren artikkelissa suositeltua tieteellisten nimien lyhentämistapaa käyttäen (Gav arc, Fri coe) vain 12 lajia jouuu monikäsitteisten lyhenteiden joukkoon. Laskujen pohjana tässä ja jatkossa on ollut Pohjolan linnut-teoksen nimitys. Kyseiset lyhenteet käsittävät 6 tai sanaväli mukaanlukien 7 merkkiä. Kuusi kirjainta sisältävä suomenkielisen linnunnimen lyhenne on tässä suhteessa surkea: monikäsitteisiä tapauksia on peräti 103. Kirjainmäärän nostaminen seisemään pudottaa tapaukset 50:een. Vasta suomenkielisen lyhenteen kirjainmäärän nostaminen n.50% yli tieteellisen lyhenteen kirjainmäärän

antaa yhtä hyvät tulokset.

Jottei edellinen johtaisi kirjoittajia harhaan, niin: kirjoitettaessa nimet kokonaisina on suomen kieli etu. Suomenkielinen lajinimi on keskimäärin alle 12 kirjainta pitkä, tieteellinen yli 14. (otos kummassakin 50 nimeä)

Taiton vaatiessa kapeita tai tasaleveitä sarakkeita ei suomenkielisten nimien lyhyys riitä. Sitäpaitsi pisinmän (mustaotsalepinkäinen) ja lyhimmän (pyy) väliin jää taulukoissa liikaa epätaloudellista ja lukemista vaikeuttavaa tyhjää tilaa. Siksi on loogista siirtyä käteviin tieteellisten nimien lyhenteisiin, kuten M. Soikkeli mainitsee talvilintulaskennoissa tehdynkin.

Siis tieteellisten nimien käyttöä on vältettävä, vaikkakin jotkin em. seikoista saattavat siihen (hyväksyttävästi) johtaa.

- Fuchs, Walter: Informaatioteoria ja kybernetiikka, Germany 1970
- Uusivuori, Pertti: Suositus kenttähavaintojen merkitsemiseksi I, Tringa n:o 2 1977.
- Wiio, Osmo: Ymmärretäänkö sanomasi?, 5.p., Tapiola 1973.

SUOSITUKSIA KENTTÄHAVAINTOJEN MERKITSEMISEKSI

Raino Pönni

Lyhennelmä Tringan n:ossa 2 olleesta Pertti Uusivuoren artikkelista "Suositus kenttähavaintojen merkitsemiseksi I osa".

Suositus on perustettu mahdollisimman pitkälle LYL:n lintuasematoimikunnan asemalomaketyöryhmän työn tuloksiin eli uuteen, 1977 käyttöön otettuun lintuasemalomakkeeseen. Työryhmän jäsenet olivat Karno Mikkola, Jörgen Palmgren, Pekka Puhjo ja PU itse. Lisäksi työn aikana kuultiin lukuisia muiden mielipiteitä.

1. Havainnon nimike

Lajimäärittämisessä otetaan huomioon vain Suomessa tavatut lajit, ellei erityistä aihetta (määritettävä on rariteti) lajimäärän laajentamiseen ole. Tällä varauksella kaikkien määrittämisien tulee olla varmoja.

Usein parven kaikkia yksilöitä ei saada määrittetyksi. Tällöinkin tarkkaa lajinimikettä saa käyttää, jos määrittämättömiä on alle 10%. Muulloin määritetyt ja määrittämättömät merkitään erikseen omilla nimikkeillään. Ellei tiedetä, mikä on määrittämättömien osuus kokonaismäärässä, voidaan käyttää Fri coe + sp -tapaista merkintää.

Epävarmoista määrittämisistä ainoastaan ilmeiset mainitaan. Mukana on aina oltava lähin varma määrittäminen, esim. PP (Fal tin).

Lajin nimi lyhennetään ottamalla tieteellisestä sukunimestä kolme ensimmäistä kirjainta ja samoin tieteellisestä lajinimestä, siten Gavia arctica kuuluu lyhenteenä Gav arc. Poikkeuksellisesti joudutaan lajinimestä ottamaan kolme viimeistä kirjainta:

Cor rax = korppi Phy lus = pajulintu Aca ris = vuorihemppo
Cor nix = varis Phy des = idänuunilintu Aca mea = urpiainen
Ste cus = merikihu

Pelkkä sukunimi lyhennetään kolmen ensimmäisen kirjaimen avulla, poikkeuksena Stercorarius = Sterc.

Muut sisällöltään täsmälliset lyhenteet on koottu seuraavaan luetteloon, jossa ei ole otettu huomioon harvinaisuuksia. Ne on so. itettava mukaan tarpeen vaatiessa, esim. Fal ves on PFal.

V = vesilintu, so. kuikat, uikut, nokikana, ruokkilinnut ja sorsalinnut paitsi hanhet ja joutsenet
Ans/Bra = hanhi
But/Per = hiirihaukka, piekana tai mehiläishaukka
Cir c/m/p = sini-, aro - tai niittysuohaukka
PFal = nuoli-, ampu- tai tuulihaukka
P = päiväpetolintu
K = kahlaaja
V/K = vesilintu tai kahlaaja
ILar = meri-, harmaa-, selkä- tai isolokki
PLar = kala-, nauru- tai pikkulokki tai pikkukajava
Alc/Uri = ruokki tai etelänkiisi
KT = keskikokoinen tikka, siis ei palokärki eikä pikkut.
H/D/R = pääsky (ei tervapääsky)
ICor = korppi, varis tai mustavaris
ITur = kulo- tai räkättirastas
PTur = laulu- tai punakylkirastas
Acr s/p/d = ryti-, luhta- tai viitakerttunen
Bom/Stu = tilhi tai kottarainen
PL = pikkulintu, so. pikkutikka, käenpiika ja varpuslinnut paitsi varislinnut

Määrittämisissä voidaan täsmentää kokoluonnehdinnoilla seuraavasti:

IV = iso vesilintu (esim. Ana pla, Ana pen, Mel fus, Mer ser)
PV = pieni vesilintu (Pod gri, Ayt ful, Buc cla, Cla hye, Ana cre)
IP = iso päiväpetolintu (Aqu, But, Per, Cir, Pan hal, Hal alb)
PP = pieni päiväpetolintu (Acc nis, Fal sub, col ja tin)
IK = iso kahlaaja (Van van, Num, Lim, Plu, Sco rus, Tri neb)
KK = keskikokoinen kahlaaja (Tri tot, och, hyp, Cap gal)
PK = pieni kahlaaja (Cal paitsi can, Pha lob, Lim fal, tyllit)
IPL = iso pikkulintu (Tur, Bom, Stu, Lan exc, Ori ori, Pin enu)
KPL = keskikokoinen pikkulintu (Mot, Ant, Car, Fri, Lox, Emb, Pas)
PPL = pieni pikkulintu (Parus, Cer fam, Tro tro, Syl com, Syl cur)

Sulkeissa mainitut lajit ja ryhmät ovat vain viitteellisiä.

Esim. suokukko voidaan yhtä hyvin lukea sekä IK että KK-ryhmään. Erityisesti on huomattava, että H/D/R -lajeja ei sisällytetä merkintään KPL.

2. Lintumäärät

Lukumäärän arvioidun virheen ollessa alle 10% ei tarvita noinmerkintää. Virheen ylittäessä 25% taas merkitään nn ja virheen ylittäessä 50% merkitään nnn.

Vain todella havaitut yksilöt lasketaan lukuihin. Ei siis esitetä arviota esim. saarella lepäilevien oikeasta määrästä. Näitä ei koskaan esitetä lukumääränä vaan lisätietona.

3. Liikkumisluokat

Lintujen yhteismäärät paikalta tai päivältä esitetään liikkumisluokittain, jotka ovat: paikalliset, muuttavat ja muut. Päivä- ja yömuuttajat merkitään erikseen erilaisten laskutapojen vuoksi. Liikkumisluokkien lyhenteet ovat:

p = paikallinen
m = muuttava
yöm = yömuuttava

Luokkaan muut kuuluville ei ole erityistä lyhennettä. Tämän luokan tyyppitapaus on paikantamaton ääni. Kuolleena löydetty lintu merkitään k:lla.

Jos yksilö havaitaan sekä paikallisena että muuttavana, se merkitään muuttavien lukumäärään.

Esim. 25p nn100m = 25 paikallista ja arviolta 100 muuttavaa
10p 10 = 10 paikallista ja 10 muuta
20p+m = muuttavia ja paikallisia yhteensä 20
20p+ = Paikallisia ja muita yhteensä 20:.

Kommentteja:

-Suosituksen I osa vaikuttaa varsin käyttökelpoiselta, kuten odottaa sopiikin, eikä huomauttamista juuri löydy. Toki jottain:

- Lapintiiran Sterna paradisaea jääminen/jättäminen pois luvun 1 poikkeuslyhenneluettelosta aiheuttaa tarpeettoman poikkeuksen poikkeuksen ja sekaantumisen vaaran.

- Kauttaviivat lyhenteessä H/D/R ovat myös turhaa hienostelua, eihän lyhenne muutenkaan ole muiden tapaan rakennettu ja maastossa se kuitenkin typistyy muotoon HDR.

PS. Edellisen referaatin muotoilun jälkeen ilmeni, että lapintiira Ste sea oli pudonnut poikkeuslyhenneluettelosta pois vahingossa.

Seuraavassa lyhennelmä Pertti Uusivuoren kirjoituksen toisesta osasta, julkaistu Tringan n:ossa 3 1977.

4. Tarkat tiedot

1. Parvet erotetaan toisistaan pilkulla (esim. 2,2, = kaksi kahden yksilön parvea, 3, = kolmen yksilön parvi, 4, = yhteensä neljä yksilöä). Parven lyhenne on a (2a = kaksi parvea). Parvet arvioidaan mahdollisimman oikein, ei siis minimiä.

2. Varmat parit (esim. soidinmenoja) merkitään sanalla "pari".

3. Tarkka ikä merkitään EURING-järjestelmän mukaisesti kalenterivuosina. (1v = samana kalenterivuonna, 2v = edellisellä vuonna syntynyt lintu). Seuraavaa merkintätapaa voidaan käyttää, jos se on ko. lajin kohdalla yksiselitteinen:
" = vanha, ' = nuori, ei merkkiä = ikä ei ole tiedossa.

Eri sukupuolet merkitään seuraavassa järjestyksessä toisistaan /-viivalla erotettuina: koiraspukuiset/naaraspukuiset/sukupuolelleen määrittämättömät.

Puvut merkitään seuraavasti:

jp = juhlapukuinen
vp = vaihtopukuinen (mistä tahansa puvusta toiseen)
tp = talvipukuinen
kp = vesilintujen kesäpuku (siis ei juhlapuku)
eijp = muu kuin juhlapuku, mutta tarkemmin määrittämättä
ss = sulkasatonen
pull = untuvapoikanen
poik = poikaslintu

Esimerkkejä 3. kohdan merkintöjen soveltamisesta:

1/1 = koiraspukuinen ja naaraspukuinen
1jp/ = juhlapukuinen koiras
/1 = naaraspukuinen
1//1 = yksi koiraspukuinen ja yksi määrittämätön
1'2" = nuori koiras ja kaksi vanhaa naarasta
1'1 = yksi nuori ja yksi iälleen määrittämätön
1vp2/ = vaihtopukuinen koiras ja 2 muuta koirasta

Jos sukupuoli on määritetty varmasti, muttei ikää, voidaan merkitä ". Esim. /1" = varma naaras.

Jos linnun puvuksi on merkitty jp, on turhaa lisätä ikämerkin-tää, koska jp on aina vanha.

4: Ääntely yleensä merkitään ä, laulu tai vastaava Ä. ä yksin tarkoittaa pelkkää äänihavaintoa, kun taas Äillä merkitty yksilö on voitu myös nähdä. Jos näkeminen myös halutaan ilmaista, merkitään Än.

Lintumääriin ääntelijät lasketaan yhtenä yksilönä, ellei muuta voida osoittaa. Äänistä merkitään siis minimimäärä. Poikkeus tästä on yömuuton seuraaminen, ks. kohta 7.

5. Jos havaitut yksilöt ovat samoja kuin aikaisemmissa havainnoissa, merkitään "sama" tai "samat".

6. Muuttohavainnot merkitään yleensä jaksoittain joko tunnin tai 15 minuutin jaksoissa, jotka alkavat aina tasatunnilta. Jakso merkitään lisämällä kellonajan jälkeen kaksoispiste. esim. 15: = tunnin jakso, alkaa klo 15.00, loppuu 16.00.
15.00: = 15 min jakso, siis 15.00 - 15.15.

Erikoiset havainnot ilmoitetaan minuutin tai 5 min tarkkuudella

Linnun lentosuunta merkitään kansainvälisin ilmansuuntien lyhentein. Sektorisuunta merkitään esim. S-W, jolloin suunta on etelän ja lännen väliltä. Kääntyvä lintu merkitään SW/W, ts. suunta ensin lounas, kääntyi sitten länteen.

Ohituspuolen merkitsemistä varten on suunnattava katse linnun tulosuuntaan. Tällöin vasemmalta ohittava lintu merkitään miinuksella (-), oikealta ohittava plussalla (+).

Linnun etäisyyden ilmaisee ohituspuolimerkkien lukumäärä:

+ = päältä tai vieritse hyvin läheltä
-t.+ = läheltä, 10x-kiikarilla näkyy yksityiskohtia
++ = melko kaukaa, kiikarillakin vain suurimmat ruumiinosat näkyvät
+++ = kaukaa, yksinäinen lintu on pistemäinen
++++ = hyvin kaukaa, vain parvi näkyy.
Etäisyysasteikko tarkoittaa tilannetta noin 10x suurentavalla optiikalla katsottaessa.

Lentokorkeus merkitään roomalaisin numeroin:

I = pinnassa tai hyvin matalalla
II = matalalla, normaalikorkealla, siis yleisin korkeus
III = korkealla, mutta ylittävä lintu näkyy vielä silmin
IV = hyvin korkealla, ylittävä lintu ei näy paljain silmin.

7. Yömuutoksi tulkitaan muutto, joka tapahtuu niin pimeässä, ettei sen seuraaminen päivämuu-tonhavainnoinnin tapaan käy päinsä. Nähtyjen muuttajien liikkumisluokka on m ja kuultujen yöm. Nähdyt yömuuttajat merkitään kuin päivämuu-ttajat.

Kuullut yömuuttajat lasketaan joko a) äänten tai b) parvien määränä. Vesi- ja rantalinnuista on pyrittävä merkitsemään parvien määrä, varpuslinnuista taas äänten määrä.

a) 12ä = kuultu 12 ääntä (ei ääntelijää): Äänet lasketaan eri ääniksi, vaikka ne kuuluisivatkin peräkkäin ilman taukoa.

Kuitenkin Tur pil:n kviikvii ja Tur mer:n sriisrii tulkitaan yhdeksi ääneksi.

b) 12a = kuultu 12 parvea. Jos varpuslintujen kohdalla halutaan äänten lisäksi laskea parvet, niin selvät tauot ääntelyssä erotetaan (=merkitään) pilkulla.

Merkintä 12 yöm tarkoittaa siis lajista riippuen joko parvien tai äänten määrää. Yksilöarviot esitetään lisätietoina. Ellei ääniä/parvia pystytä laskemaan, ne arvioidaan.

8. Sekalaisista lyhenteistä ovat seuraavat joko vakiintuneet tai vakiintumassa käyttöön:

hav = havainnoija
a = aktiivista muutontarkkailua: tauotonta havainnointia optiikalla tai jatkuvaa laskentaa silmin johtolinjalla
n = normaalia muutontarkkailua: kiikarointia, lyhyitä taukoja
p = passiivista stijausta: optikka välillä pitkäänkin käyttämättä
kp = kaukoputki
rev = reviiiri
pys = pysyvä (reviirin yhteydessä)
kaart = kaarteleva (liikkuu ensin ylöspäin)
kiert = kiertelevä (liikkuu sinne tänne, ei selvää suuntaa)
pk = poikue

Kommentit toisesta osasta:

Uusivuoren artikkelin toinen osa sisältää niin paljon uutta, ettei lähempää kritiikkiä juuri uskalla esittää ennen käytännön kokeilua. Tosin eräät uudet merkinnät vaikuttavat pelottavan sotkeutumisherkiltä, mitä vaaraa klassisten merkintöjen (ad, juv, o, ♀) käyttö ei aiheuttanut.

- Eräitä tämän suosituksen ulkopuolelle jääviä merkintöjä on käsitelty Lintumiehessä 4/70 otsikolla suosituksia. Artikkelii käsittelee kartoitusmenetelmän kansainvälisiä suosituksia.

SAARELLIA SATTUNUTTA

Jurmon lintuaseman tuntenevat kaikki; aseman nykyinen kohtalo on kuitenkin hämärän peitossa, ja korvikkeeksi on toimitus päättänyt herätellä muutamia nostalgisia muistoja. Näille sivuille kootut ajatelmät ja kertomukset ovat vain vähäisiä katkelmia Jurmon huulikirjan kätköistä, olkoot ne vanhemmille ornitologeille lämpimien muistojen mausteeksi ja nuoremmille opiksi ja ihmetykseksi.

11.5.65 Hyönteismaailman uutisia

Tänään päivällä paljastui pitkälinen petossarja, jonka kohteeksi Rehtori ja E. Haukikari olivat joutuneet. Ollessaan harjulla olivat he kuulleet taivaasta putoavia vinkuvia ääniä ja sen jälkeen pehmeän jysäyksen. He epäilivät näitä armeijan koe-ammunnoiksi. Syylliseksi on nyttemmin osoittautunut Jurmon ovelin hyönteinen: Musta Urtsinmarja ♀. Ollessamme tänään männikössä jouduimme samanlaisen hyökkäyksen kohteeksi. Tutkimuksissa paljastui syylliseksi ♀ M. Urtsinmarja (Urtsicus rufer), joka kokeili ylimääräisten takasiipiensä kuntoa vapun jälkeen pudottautumalla alas mäntyjen oksilta. Vinkuna johtui alaspäin syöksystä ja tömähdyksistä siipien vielä heikosta kunnosta.

13.5.65 Mysterio

Kalastaja Waldemar Hugo Siewertsson kertoi meille tänään mysteerion. Hän oli nähnyt ollessaan kalastamassa, veden pinnalla uivan vesilinnun yht'äkkiä häviävän veden alle.

17.8.65

Lapo saapui ja esitti pienen vesishown astuessaan laivasta veneeseen (lue: mereen). Tapahtui kuulemma 1. kerran Jurmon historiassa!?

2.9.65

OBS!! Lapo pistää mereen putoamisensa toisten syyksi: Laiva (siis UTÖ) kuulemma lähti ennenkuin hän (Lapo Mesikoura) ehti astua veneeseen! Tällöin Mesikoura joutui sellaiseen tilanteeseen, että toinen jalka oli laivassa ja toinen veneessä ja rako venyi. Nyt oli kaksi (2) vaihtoehtoa: a) joko hän repeää, tai b) hän nostaa jalkansa toisesta ja putoaa. Me eh-

dotimme myös kolmatta vaihtoehtoa c) hän olisi vetänyt reisi-lihaksia jännittämällä laivan takaisin veneen viereen. Joka tapauksessa Lapo valitsi kohdan b) kuten jo tunnetaan. Janssenin (mies Utöstä) mukaan Mesikoura muistutti pinnalle noustessaan hampaatonta mursua joka on ollut pitkähkön ajan veden alla ja nousee sitten pinnalle pärskimään ja happea haukkaamaan.

Lapo lupasi myös puhua jonkun sanan Utön Kipparin kanssa, mutta ainakin 31.8 laiva oli vielä kulussa.

Uusia lisäyksiä viimeaikoina jo sangen mahtavaksi paisuneeseen ornitologi-slangi sanastoon:

helikopteri	= lintu, joka lähtee rengastajan kädestä ilman pyrstöä
vesitaso tai mahalasku	= lintu, joka lähtee rengastajan kädestä jalka/at poikki
Boman	= lintu, joka lähtee rengastajan kädestä kävelen
Rigor Mortis	= lintu, joka jää rengastajan käteen kuolleena

10.9.65 Lontoo

Lontoon alumiinipörssissä laski alumiinin hinta tämän vuosikymmenen uuteen pohjanoteeraukseen; syyinä ovat Jurmon huonot rengastustulokset. Alumiiniinakaan ei voi siis enää luottaa.

12.9.65

Viikon eläinsatu: Olipa kerran leppälintu joka ei tehnyt guanoa rengastajan käteen.

2.1.67 Yleistä uudesta asemasta:

Tiedot koskevat talvikautta. Lämmitys:

1. Todettiin, että tenun poltto pesuvattissa täytti kaikki rokkeimmatkin odotukset. Tapaa sopii suositella lämpimästi kaikille asiaatuntemattomille. Esim. tenunhajua ei kokosta muodostunut nimeksikään.
2. Öljykaminaa on turha käyttää.
3. Kynttilöiden poltto on myös erittäin suositeltavaa. Paitsi niiden aiheuttamaa lämpöä, ne luovat kodikkaan ja jouluisen tunnelman. Mukavaa oli ulkoa palaavan lintumiehen astua lämpimän kämpän parrasvaloihin ja kynttilöiden loisteessa sekä kaasuliekin lepattavassa hämyvalossa valmistaa maukas illallinen.

7.12.67 klo 20.00

Ihmettelykokous Jurmon asemalla antinistien tapaan. Läsnä
3 ihmettelevää osanottajaa.

1§

Päätettiin avata ensimmäinen

2§

Avattiin ensimmäinen

3§

Päätettiin ihmetellä, onko syytä ihmetellä sitä, että Asemalla
tuulee niin kovasti

4§

Päätettiin avata kolme seuraavaa

5§

Avattiin kolme seuraavaa

6§

Päätettiin ihmetellä onko Jurmon jänikset pesty Lux Spermasi-
dillä

7§

Päätettiin ihmetellä onko tie Joutsamon kesähuvilalle todella
tehty Klassikon tiilistä

8§

Päätettiin ihmetellä kuka on se J. Hakala joka esiintyy melkein
joka sivulla tässä kirjassa

9§

Ihmeteltiin viisitoista (15) minuuttia

10§

Lisäys edelliseen, ihmeteltiin 2 min lisää

11§

Päiviteltiin että tulipa ihmeteltyä

12§

Päätettiin ihmetellä tuliko edellinen pykälä oikeaan kohtaan

13§

Päätettiin ihmetellä oliko äsken avattu jo seitsemäs

14§

Päätettiin ihmetellä mitä ukko tarkoitti sanoilla "mikäs siinä"
kun törmäsi tuoliin pimeässä

15§

Päätettiin ihmetellä ketkä Jurmon suljetuissa jortsuissa tans-
sivat ensimmäisem tahdin.

16§

Päätettiin ihmetellä kuka se oli joka äsken kävi pöydän alla

17§

Päätettiin ihmetellä onko Kätevä Lapo todella kätevä

18§

Päätettiin ihmetellä: "mitä Osku nyt sanoo"

19§

Päätettiin ihmetellä onko m/s Utön kippari vanha taistelulen-
täjä

20§

Päätettiin ihmetellä jatkuuko tämä sivu kääntöpuolella

21§

Päätettiin ihmetellä miksi kirjurin käsiala on niin vaikeasti
luettavaa

22§

Päätettiin ihmetellä ovatko Jurmo vai Utö lähempänä toisiaan

23§

Huudettiin 2 minuuttia suoraa huutoa

25§

Päätettiin ihmetellä miksi edellinen pykälä on hypätty yli

26§

Heitettiin ulos vierasmaalainen Massey K. Ferguson

27§

Päätettiin ihmetellä kuka puhuu toista kotimaista

28§

Päätettiin ihmetellä tuuliko se kämppää niin kovasti heiluttaa

29§

Laulettiin yhteisesti kolmiäänisesti Yks voima mun syömmeeni
kätkeyty on

30§

Avattiin ovi

31§

Päätettiin ihmetellä mistä johtuu nimitys synkkä paikka!

32§

Nostettiin pystyyn pöytä

33§

Laskettiin osanottajien määrä ja heitettiin uudelleen ulos
vierasmaalainen M.K.Ferguson

40§

Edelliset pykälät eivät osuneet vihkoon vaan ne kirjoitettiin pöytäliinaan

41§

Päätettiin päättää kokous

Jurmossa 8.12.67 klo 7.00

13-19.8.68 Alastomassa Jurmossa on seitsemän miljoonaa kohtaloa, tämä on yksi niistä

08.45 Tihrusin silmät kuurassa Saaristomeren karttaa 1:200000, jossa Jurmo erottui kahden viikon ruokalistan alta epämääräisenä tahrana (kartta on aluksen ainoa pöytäliina), puikkelehtiessäni 5 bf N Jurmon itäpäähän karikoissa. Itäriutan suojassa (nimikkeet kuulin myöhemmin) öga alkoi pälytä satamaa, pitäähän kirkonkylässä olla satama. Pyörityni kuin pässi narussa ankkuroin saaren eteläpuolelle, lausuen muutamia totuuksia saaristolaisten laiturikulttuurista. Kiinnittäessäni keulaköyksiä niljakkaiden mukulakivien ympärille kuulin arvokkaan rykäisyn takamaastosta. Ahaa ihmisiä ajattelin, laiturin rakentajia. Gunnar seisoi siinä, mutustellen ihmeellistä kaalilajia joka lienee levinnyt eteläisen paratiisin kolhooseista. Gunnaria ympäröi epäluokainen määrä mäkättäviä ihailijoita. Innasen Maraa ei näkynyt. Erottauduin vähäpuheisesta seurueesta joka päättyi talouspiikkarin etsintään läheisellä suolla. Ennenkuin upokkaani löytyi, käsitykseni vain paranivat Jurmosta. Ohjelmassa seurasi lähinnä kulttuurikeskuksen löytäminen. Saarelaisten taitavasti sijoittamien liukumiinakenttien (malli hieho) välistä onnistuin löytämään muutaman puolukankin, mutta maltoin mieleni, eihän tällaisella ruotsalaisella seudulla niin vain uskalla kumartua. Tällainen oli asetelma kun tapasin janoisen (nim. lauantai Jurmossa). Paitsi että oli edelleen janoinen, sain tietää, että hän totteli nimeä Reka, että hän asui ja vaikutti Suome Turuus, että hän oli pilannut ilmaa täällä jo viikon, että hän oli käynyt havannoimassakin, että hän saa ystäviltään kirjeitä otsakkeella oluisti.

Sain tietää, että saarella asusti Jurmon paroni Mattson Pär, joka puhuu vähän hoono soomi, joka polveutuu suoraan alenevasa polvessa merirosvoista, jolla on liikennemerkkin kokoiset

kämmenet ja tukka alkaa suoraan kulmakarvoista. Ensivaikutelmien jälkeen päätin auttaa naapuria. YK:n ihmisoikeuksista annetun lain mukaan ei saa vain katsoa kun ystävä on kuolemassa janoon (tässä vaiheessa, en herännyt, vaan en tajunnut YK:n tehtävän ylivoimaisuutta). Annoimme komennon alaraajoille ja mennä jolkotimme alukselle. Paluumatkalla rupesin nilkuttamaan, miinoitustaktiikka alkoi kantaa hedelmää. Selvittyämme sentään hengissä takaisin "asemalle", innokkaina laulumiehinä aloimme selata suomalaista lasikantista laulukirjaa (tyyppi A 015, hakuteoksessa) perinteiden, joita maakunnassamme vaalitaan tarkkaan, mukaan laulukirjasta puristettiin hiki, kansien uhkaavasti rutistessa runsaan puolen tunnin kuluttua. Janoinen ystävämmi huokaili jo terve puna poskipäissä. On muuten kumma juttu tiedättehän, kun jalat kastuvat tulee kurkku kiipeäksi, mutta kas, kun kurkku kastuu niin jalat, tiedättehän, kuin taikinaa. Kun viipaleet laulukirjasta loppuivat tuli ystävämmi äkkiä uniseksi. Yllättävää vieraanvaraisuutta. Ei osannut edes kissaa sanoa. Moninaisten iltatoimien jälkeen, jotka päättyivät laskiämpärin kuljettamiseen neljän seinän kautta vuoteen viereen, päätin itsekin mennä levolle.

Aamu valkeni happamien pröyhtäilyjen säestämänä. Raivasin tiilaa paksuun ilmaan (viskositeetti 240 cst 50°C) hellan (lue nestekaasulieden) ja antiikkipöydän välille ja panin porkat kiehumaan. Tässä vaiheessa totesin ettei suomalainen veroilmoituskaavake A 13 olekaan monimutkaisin julkaisu, vaan se on Jurmon Fägelstatiumin vieraskirja. Kun olin kyykkinyt kaikki sivut taas kansien väliin, alkoi paksu kahvin aroomi regeneroida eloa naapurin bunkkaan. Kaikissa sateenkaaren väreissä loistava planeetta leijui tyynyn ja laskiämpärin väliä, joka oli saanut täydennystä yön pimeinä hetkinä. Kieli kolisi kuin käpy tuohikontissa. Vesi oli hyvää ja optimaal maistui ja niillä eväillä lähdimme maastoon. En saanut viitsi vaihekohtaisesti kokemuksiani kertoa. Siihen ei nämä paperit riitä. En myöskään tieteellisiä tuloksia, niistä löytyy omat versiot toisaalta. Myös maatiaiset, hyytiäiset sun muut menninkäiset jätän rauhaan. Niistä löytyy väitöskirjat ynnä muut diplomit muutamien lantun istuttajien tekeminä. Muutama yksityiskohta sensijaan valaisisi kokemuksiani.

Todettakoon että katsotuin, puhutuin ja tavoitelluin tipu oli Ladies sapiens pohjoisen ikkunan sektorissa.

Mainita kannattaa myös Rekan tiiramaisen kevyt mahalasku M/S Kiislan etukannelle, josta voi päätellä harrastuspiiriin kuuluvan myös sumopainin. Oikeutetusti herätti ihmetystä kuinka mies jonka rakkain havainnoimisbiotyypin on makuusäkki (n 20t vrk) voi syödä vuorokaudessa:

- 5 kg rupisia potaatteja
- 1 kg puoliraakaa lihaa
- 2 pussia toffeita (mutustellen)
- 1 pullo tomato ketchup.
- 2 l väkevää teetä (kuulin kutsuttaman sitä kahviksi)
- 0,5 l lehmän hikeä ("kahvin" kera)
- 10 kpl räiskäleitä + 0,5 l mansikkahilloa (produkt äiti)

Reka muuten kehui olevansa Jumon letunheiton kiistaton mestari. Sain vakuuttavan osoituksen hänen taidoistaan kun riivinraudan kanssa kuurasin ensimmäisen letun irti pannusta. Vaarallinen alue Rekan bunkasta on 2 m säteen sisäpuolella, hajonnalta ei ole suojassa koko torpassa. Kerran (vain yksi esimerkki) puukko suhahti niin läheltä ohimoani, että siihen rakoon, otsan ja puukon väliin, mahtui Nya Pressen muttei yhtään tekstiä. Suosittelen Turkuun samanlaista suuntausta kuin Yhdysvalloissa, jossa kaikkiin aseisiin tarvitaan aseenkantolupa, jota alaikäiselle ei myönnetä (Rekan suurin saavutus 5 haavaa päivässä).

Nyt kun minä istua tässä på säffa ja on aika jättää hyvästi Jumän saarelle, minä huomautan, että jotain jätä minä en nyt sää päähäni on jäänyt, tarttunut, olemukseeni. Minä sanan teille hyvästiksi, pitäkää lippu korkealla.

